

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages 2017-2021

L'indicador de dinamisme empresarial del Bages

Cambra de Comerç
de Manresa

Ajuntament de Manresa

Índex

Presentació	2
0. Resum executiu	3
1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2017-2021	5
1.1. Introducció	5
1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2017-2021	7
2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages	19
2.1. Visió general	19
2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial	26
2.2.1. Sectors de concentració extrema	26
2.2.1.1. Energia, gas, aigua i reciclatge	26
2.2.1.2. Material de transport	27
2.2.1.3. Indústria del paper i arts gràfiques	27
2.2.2. Sectors de concentració molt elevada	28
2.2.2.1. Altres serveis a les empreses	28
2.2.2.2. Indústries químiques	29
2.2.2.3. Serveis financers, asseguradores i lloguers	30
2.2.3. Sectors de concentració elevada	30
2.2.3.1. Cautxú, fusta i altres indústries	30
2.2.3.2. Indústria alimentària	31
2.2.3.3. Indústries extractives no energètiques	32
2.2.3.4. Transport i comunicacions	33
2.2.4. Sectors de concentració mitjana	33
2.2.4.1. Construcció	33
2.2.4.2. Comerç i reparacions	34
2.2.4.3. Indústria tèxtil, cuir i confecció	35
2.2.4.4. Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	36
2.2.4.5. Hoteleria i restauració	36
2.2.5. Sectors de concentració baixa	37
2.2.5.1. Altres serveis a les persones	37
2.2.5.2. Primari	38
3. Conclusions	39
4. Annex estadístic	41
4.1. Indicadors d'activitat per sectors	41
5. Metodologia	48

Presentació

Us presentem la nova edició de l'estudi "Creixement econòmic i activitat empresarial del Bages", que enguany analitza l'evolució de l'economia bagenca en el període que va des de l'any 2017 fins al 2021. Com sabeu, és un treball que retrata d'una manera molt fidel la situació econòmica del territori ja que es basa en les dades reals que consten al compte de resultats de les empreses. La primera edició de l'estudi es va fer l'any 2008, de manera que des d'aquell any hem pogut veure com ha canviat el teixit econòmic del Bages i com ha fet front als diferents esdeveniments que l'han afectat.

L'any 2021 va ser el posterior a la pandèmia de la covid-19, un fet que va trasbalsar l'economia mundial i que, com no podia ser d'altra manera, va tenir un impacte molt important a les empreses de casa nostra. 2021 és, doncs, l'any de la recuperació, una recuperació que ja es plasma en aquest estudi, on veiem com, respecte el 2020, augmenta el nombre d'empreses, la seva ocupació i el Valor Afegit Brut que generen, que creix en més d'un 7%, tot i que hem de tenir en compte que el 2020 s'havia enfonsat gairebé un 15%. Són xifres positives que constaten una bona tendència malgrat que encara no s'assoleixen els nivells pre-covid.

Si ens fixem en sectors específics, cal destacar la millora de la construcció, que durant anys ha arrossegat els efectes de la crisi immobiliària del 2008. Doncs bé, amb les dades que tenim a la mà, constatem una millora tant en l'activitat com en el número de llicències d'obres tramitades el 2021.

En canvi, el sector industrial de la comarca, molt vinculat a la indústria de l'automoció, perd pes tant en termes d'unitats empresarials com de VAB generat, tot i que guanya ocupats. En aquest sentit, cal assenyalar que moltes d'aquestes empreses encara durant el 2022 estaven patint problemes de subministraments i augment de preu de les matèries primeres, a més de la indefinició de les estratègies de les marques pel que fa a la transició cap a la mobilitat elèctrica. Una situació d'incertesa que haurem de veure com evoluciona en els propers anys, ja que la indústria és el motor de la comarca i també el nostre principal ambaixador al món si ens atenem a les xifres sobre exportacions, on el Bages supera la mitjana catalana.

D'altra banda, un altre dels elements on l'estudi posa el focus és en la situació financera de les empreses. L'any 2021 l'endeutament de les empreses no empitjora i podem veure com l'esforç que han fet per reduir-lo des de l'any 2008 els ha permès afrontar la crisi de la covid-19 i la seva posterior recuperació amb més garanties.

El treball és ple de moltes altres dades interessants que us convidem a llegir i analitzar. Des de la Cambra de Comerç de Manresa i l'Ajuntament de Manresa estem contents de posar aquest document a l'abast de tothom i desitgem que sigui útil per dissenyar i impulsar polítiques de promoció econòmica que portin riquesa i prosperitat a la comarca.

Manresa, febrer del 2023

Sílvia Gratacòs González
Presidenta de la Cambra de Comerç de Manresa

0 /

Resum executiu

L'economia del sector empresarial del Bages representa, el 2021, prop del 2% de la del conjunt de Catalunya en les principals magnituds; 2,04% del nombre d'empreses, l'1,92% de l'ocupació i l'1,67% del Valor Afegit Brut del sector empresarial. El 2021 és el primer any en què s'inicia la recuperació després de l'esclat de la pandèmia de la covid-19. Les mesures aplicades per a fer-hi front, tot i que necessàries, van tenir una incidència molt negativa en l'evolució de l'economia. Entre 2014 i 2019 hi havia hagut una etapa continuada de creixement econòmic que s'estroneja el 2020. El 2021 és un any de recuperació parcial, tant al Bages com al conjunt de Catalunya. Així, en relació a 2020 el nombre d'empreses augmenta un 0,84% (el 2020 havia caigut un -2,32%), l'ocupació d'aquestes mateixes creix un 3,17% (l'any anterior s'havia reduït un -4,08%) i la riquesa generada incrementa un 7,27% (caiguda del -14,72% el 2020). Aquestes dades condicionen els resultats obtinguts a partir d'una perspectiva a més llarg termini. Si prenem com a partida l'any 2017 es constata que l'evolució del sector privat de l'economia al Bages no ha estat tan bona com la del conjunt de Catalunya. Així, mentre a Catalunya el nombre d'empreses augmenta un 0,53% en termes de taxa anual acumulativa, al Bages ho fa a un ritme sensiblement menor (0,15%). També en negatiu, la productivitat cau més al Bages que al conjunt de Catalunya (-3,05% i -2,28%, respectivament en taxa anual acumulativa). Pel que fa a l'ocupació, evoluciona de forma menys positiva al Bages que al conjunt de Catalunya (0,73% i 1,20% en taxa anual acumulativa, respectivament). El resultat de la combinació d'aquests tres factors mostra que la riquesa generada pel sector empresarial del Bages, mesurada en termes de Valor Afegit Brut, cau entre 2017 i 2021, el -2,34% davant de la caiguda al conjunt de Catalunya del -0,59%. Això es tradueix en què el pes de la riquesa generada pel sector privat del Bages sobre el conjunt de Catalunya passi de situar-se en l'1,67% el 2021 (1,79 el 2017).

Aquesta dinàmica de l'economia del Bages es contextualitza amb un creixement de la població entre els anys 2020 i 2021 davant la petita davallada al conjunt de Catalunya (2,1‰ i -2,2‰, respectivament) i es combina amb un augment de l'atur registrat no tan gran (17,3% i 21,3%, respectivament).

Si prenem com a partida l'any 2017 es constata que l'evolució del sector privat de l'economia al Bages no ha estat tan bona com la del conjunt de Catalunya

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar al Gràfic 7 (índex 2017=100) que l'inici de la recuperació de l'exercici 2021 en relació al 2020 (+6,2 punts percentuals), es produeix a partir de l'increment de la productivitat (+3,3 punts percentuals, tot i que encara -12,1 punts percentuals per sota respecte el 2019), de l'increment de la dimensió empresarial (+2,3 punts percentuals) i, en menor mesura, de l'increment del nombre d'empreses (+0,8 punts percentuals). En una perspectiva a més llarg termini, des de 2017, el resultat és d'una caiguda més accentuada al Bages que al conjunt de Catalunya. La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial, un menor augment del nombre d'empreses i una caiguda més gran de la productivitat. En relació als sectors productius, entre 2017 i 2021, el VAB dels mateixos evoluciona de forma més negativa al Bages que al conjunt de Catalunya en tots ells llevat de a la indústria.

Complementant amb una perspectiva més micro en relació a les empreses del Bages obtenim els següents resultats:

- L'11,9% de les empreses bagenques exporten (percentatge per sota del 12,1% registrat el 2020). Aquest registre suposa que per cinquè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, se situa per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya (11,1%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 28,7%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (28,5%). Per sectors, destaquen el de material de transport, el de la indústria química, el de les indústries extractives no energètiques, el del tèxtil, cuir i confecció, el de la indústria alimentària, el del paper i arts gràfiques i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric (66,7%, 51,9%, 40,7%, 36,8%, 36,0%, 29,0% i 25,5% d'empreses exportadores, respectivament).

En relació a la seva situació financera, prenent com a indicador la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 47,7% el 2021 i la mediana, passa del 67,7% al 54,8% entre 2008 i 2021, el que indica que hi ha hagut importants correccions en aquest aspecte, malgrat la repuntada observada els dos darrers anys conseqüència de la pandèmia i de la seva parcial recuperació.

Per cinquè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i se situa per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya

Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i alguns dels de l'activitat de serveis. Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 82,0% del total en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclatge i el 77,6% en el cas del material de transport, el 68,6% en el cas de la indústria del paper i arts gràfiques. Menor concentració, encara que per sobre del 40%, s'observa en els altres serveis a les empreses (59,9%), en les indústries químiques (42,3%) i en els serveis financers, asseguradores i lloguers (41,2%). De la seva banda, al cautxú, fusta i altres indústries la concentració se situa en el 38,1%, a la indústria alimentària en el 37,1%, en les indústries extractives no energètiques en el 30,5% i en el transport i comunicacions en el 30,3%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

Complementàriament, en mesurar la concentració en termes de persones ocupades, els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la indústria tèxtil, cuir i confecció i la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (27,6%). Les cinc primeres empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge representen un pes del 83,8%, les de les indústries extractives no energètiques el 76,6%, les dels altres serveis a les empreses el 75,7%, les de la indústria del paper i arts gràfiques el 47,3%, les del cautxú, fusta i altres indústries el 41,0% i les indústries químiques el 41,0%.

1 /

Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2017-2021

1.1 /

Introducció

El sector empresarial del Bages està integrat per un total de 10.822 empreses que, el 2021, ocupaven a 55.932 persones i van generar 2.883,4 milions d'euros de Valor Afegit Brut (VAB). Aquestes xifres situen el pes del sector

empresarial de la comarca al voltant del 2% de Catalunya en les principals magnituds: 2,04% d'empreses, 1,92% de l'ocupació i 1,67% del VAB generat pel sector empresarial.

Empreses, ocupats i Valor Afegit Brut del sector privat al Bages. 2017-2021

Nombre d'empreses i de persones ocupades, VAB en milions d'euros constants del 2019 i costos laborals unitaris en remuneració mitjana per assalariat sobre productivitat per ocupat

	Valors absoluts					Variació	
	2017	2018	2019	2020	2021	21-17	21-20
Principals agregats							
Empreses	10.757	10.879	10.987	10.732	10.822	0,15%	0,84%
Ocupats	54.320	55.928	56.519	54.211	55.932	0,73%	3,17%
VAB cfp	3.169,60	3.268,50	3.310,30	2.688,10	2.883,40	-2,34%	7,27%
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	294,7	300,5	301,3	250,5	266,4	-2,49%	6,38%
Ocupats per empresa	5,05	5,14	5,14	5,05	5,17	0,58%	2,32%
Productivitat (1.000 €)	58,351	58,442	58,569	49,585	51,553	-3,05%	3,97%
Costos laborals unitaris	0,64	0,64	0,6	0,74	0,7	2,14%	-6,15%
	% sobre Catalunya / Catalunya=100					Canvi (pp)	
	2017	2018	2019	2020	2021	21-17	21-20
Principals agregats							
Empreses	2,07%	2,07%	2,06%	2,06%	2,04%	-0,03	-0,03
Ocupats	2,00%	1,99%	1,97%	1,95%	1,92%	-0,08	-0,02
VAB cfp	1,79%	1,80%	1,80%	1,66%	1,67%	-0,12	0,01
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	86,61	87,31	87,27	80,39	81,89	-4,72	1,5
Ocupats per empresa	96,66	96,38	95,66	94,31	94,31	-2,35	0
Productivitat (1.000 €)	89,6	90,59	91,23	85,23	86,83	-2,77	1,6

1.Taxa anual acumulativa 2017-2021

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC i Anuari de la Pime Catalana 2022

Una perspectiva de l'evolució temporal de les principals magnituds econòmiques del Bages permet observar que el 2021, primer any després de la pandèmia de la covid-19 i de les mesures endegades per fer-hi front, es caracteritza per una recuperació parcial ja que no s'assoleixen els valors de 2019, ni en nombre d'empreses, ni d'ocupats ni de generació de riquesa en termes de VAB.

En termes de taxa interanual acumulativa, entre 2017 i 2021 el nombre d'empreses pràcticament es manté estable, augmenta un 0,15% (de 10.757 el 2017 a 10.822 el 2021). Una evolució lleugerament més positiva s'observa en relació a l'ocupació generada per aquestes empreses, d'un +0,73% (de 54.320 ocupats el 2017 a 55.932 el 2021). Finalment, l'impacte de la covid-19 i les mesures implantades per fer-hi front, han incidit de forma accentuada en el valor afegit doncs s'observa una evolució negativa del -2,34%, en taxa anual acumulativa entre 2017 i 2021. Així i tot, la recuperació econòmica va iniciar-se al 2021, on la variació entre el 2021 i 2020 va ser positiva (+7,27%).

L'evolució d'aquestes variables és una mica diferent al Bages que al conjunt de Catalunya, menys positiva en relació al nombre d'empreses i la seva ocupació i més negativa pel que fa al VAB. A Catalunya el nombre d'empreses va augmentar entre 2017 i 2021 (+0,53% en taxa acumulativa), l'ocupació

d'aquestes empreses va créixer una mica més que al Bages (+1,73% a Catalunya i +0,73% al Bages i el valor afegit generat per aquestes no va caure tant (-0,59% a Catalunya i -2,34% al Bages).

En superposar la dinàmica del Bages amb la del conjunt de Catalunya s'observa que entre 2017 i 2021 el Bages perd pes en unitats empresarials, en ocupació i en termes de VAB generat. En relació a un any enrere, el Bages perd pes en unitats empresarials, en ocupació i guanya lleugerament en relació al VAB.

Combinant els indicadors, entre 2020 i 2021, l'augment del nombre d'empreses (+0,84%) combinat amb un increment de l'ocupació (+3,17%) i del VAB (7,27%), té com a conseqüència un augment de la productivitat per ocupat (+3,97%, de 49.585 euros el 2020 a 51.553 euros el 2021), de la productivitat per empresa (+6,38%, de 250.500 euros el 2020 a 266.400 euros el 2021) i, en menor mesura, del nombre d'ocupats per empresa (+2,32%, de 5,05 el 2020 a 5,17 el 2021).

El 2021 es caracteritza per una recuperació parcial, ja que no s'assoleixen els valors de 2019, ni en nombre d'empreses, ni d'ocupats ni de generació de riquesa en termes de VAB

1.2 / L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2017-2021

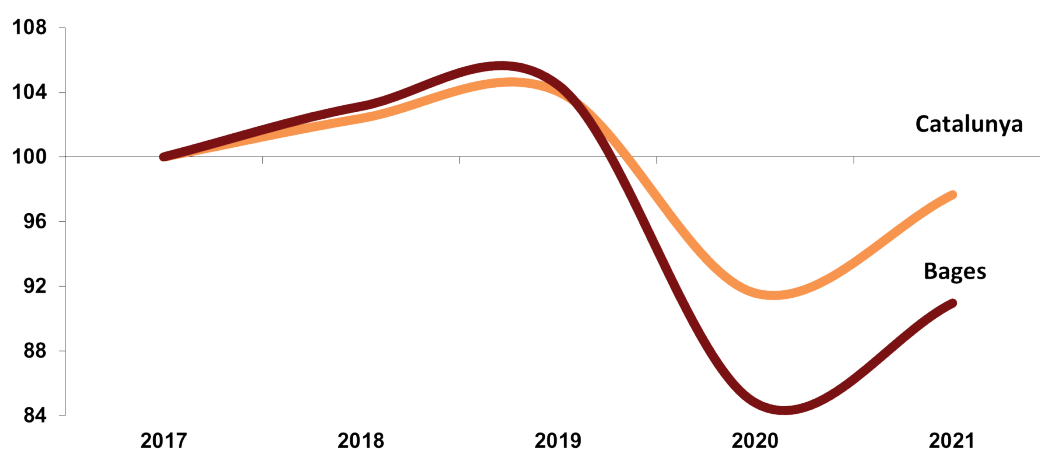
La dinàmica del sector empresarial del Bages a partir de 2017 i fins a 2021 queda sintetitzada en l'Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages que permet obtenir una mesura d'evolució del Valor Afegit Brut (VAB) comparable amb la mitjana catalana. Tal i com s'explica amb major detall en l'apartat de metodologia, aquest indicador s'obté a partir de l'agregació de tres tipologies fonamentals de components (empresarials, estructurals i sectorials) de tal manera que permet avançar en una doble direcció d'anàlisi. En primer lloc permet observar aquells factors que determinen la posició cíclica de l'activitat empresarial de la

comarca en un període determinat. En segon terme, ajuda a identificar aquells elements que expliquen el diferencial de creixement amb la mitjana catalana i, per tant, les principals especificitats de l'economia comarcal.

El gràfic 1, que recull l'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2017-2021, evidencia una dinàmica similar, negativa pel conjunt del període, en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final lleugerament pitjor per al Bages que per al conjunt de Catalunya.

GRÀFIC 1. Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages i de Catalunya. 2017-2021

Valor exercici 2016 = 100

Font: PIMEC (2023)

Aquesta evolució del dinamisme empresarial del Bages en relació amb la mitjana catalana s'ha de contextualitzar i complementar a partir d'altres indicadors. En relació a la població, el pes del Bages entre 2017 i el 2022 se situa en un interval comprès entre el 2,32% i 2,33%. Destaca que abans de 2017 la població es reduïa i a partir d'aquest mateix any el creixement de la

població se situa en valors positius fins a 2021 (4,09‰ el 2017; 7,94‰ el 2018; 13,60‰ el 2019; 9,45‰ el 2020; 2,14‰ el 2021 i una reducció del -0,49‰ al 2022).

De la seva banda, la dinàmica de l'atur registrat (gràfic 3) mostra que aquest assoleix el màxim el 2015 (14.270 persones desocupades).

A partir del 2015, el nombre de persones aturades comença a reduir-se de forma moderada, fins al 2019. L'atur va a incrementar-se un altre cop entre 2019 i 2021 quan es registren 12.030 persones aturades. A partir del 2022 el nombre d'aturats disminueix per arribar a les 8.884 persones aturades el 2023.

En relació al conjunt de Catalunya les persones en situació d'atur al Bages se situen per sobre el 2,5% del total dels catalans fins el 2015. A partir de 2016 el percentatge es va reduint fins el 2017 (2,33%), torna a augmentar per situar-se en el 2,46% el 2020. El 2021 es redueix fins al 2,38% tot i que a partir del 2022 el percentatge d'aturats respecte Catalunya supera el 2,5% (2,55% al 2023).

Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint i els canvis disruptius que es preveuen amb la incorporació de l'anomenada "intel·ligència artificial" i l'avenç cap a una producció més descarbonitzada, la consolidació de l'activitat econòmica s'hauria de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit, de l'adaptació a l'entorn, de la millora de la competitivitat de les empreses i de la sortida a

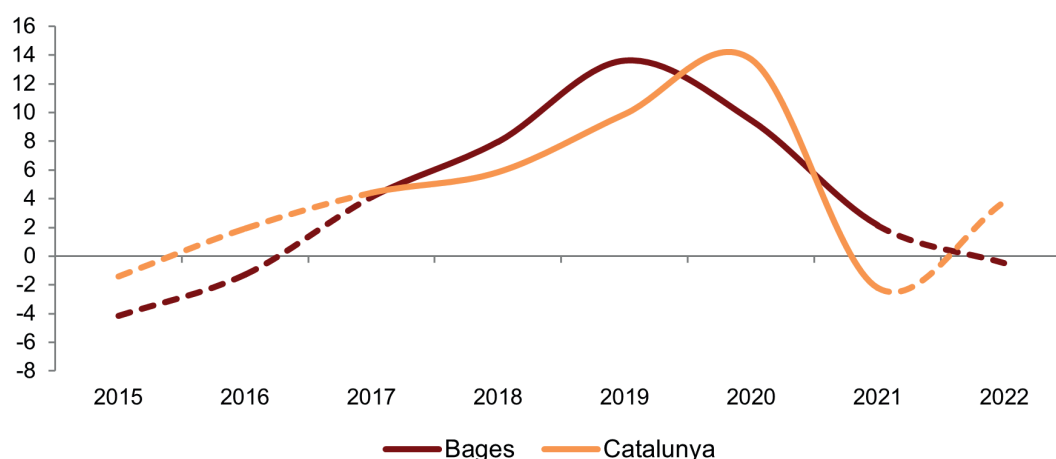
mercats exteriors. Per això, cal comptar amb recursos humans amb nivells de qualificació suficients i adequats.

En aquest sentit, les dades del curs 2021-2022 (gràfic 4), que recull el pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya mostra una caiguda en relació al curs 2018-2019 (2,57% de mitjana davant 2,13%), la xifra més baixa dels darrers anys. Aquest fet es produeix perquè es redueix el pes dels alumnes dels cicles formatius de grau mitjà (del 3,1% al 2,0%) i el dels alumnes de cicles formatius de grau superior (del 2,4 al 2,0%) que no es compensa per l'augment de pes dels alumnes de batxillerat (del 2,3% al 2,4%).

El detall de tipus d'estudi de la secundària no obligatòria (gràfic 5) indica que els estudiants de batxillerat cauen fins el 23,6% del total d'aquests el curs 2021-2022, els de cicles formatius de grau mitjà augmenten fins el 38,5% i els de cicles formatius de grau superior es mantenen en el 38,0%. Les dades d'aquest darrer curs referenciat mostren, tant al Bages com a Catalunya, un augment de pes pel que fa als cicles formatius de grau superior.

GRÀFIC 2. Taxa de creixement de la població al Bages i a Catalunya. 2015-2022

Taxa de creixement en tants per mil habitants

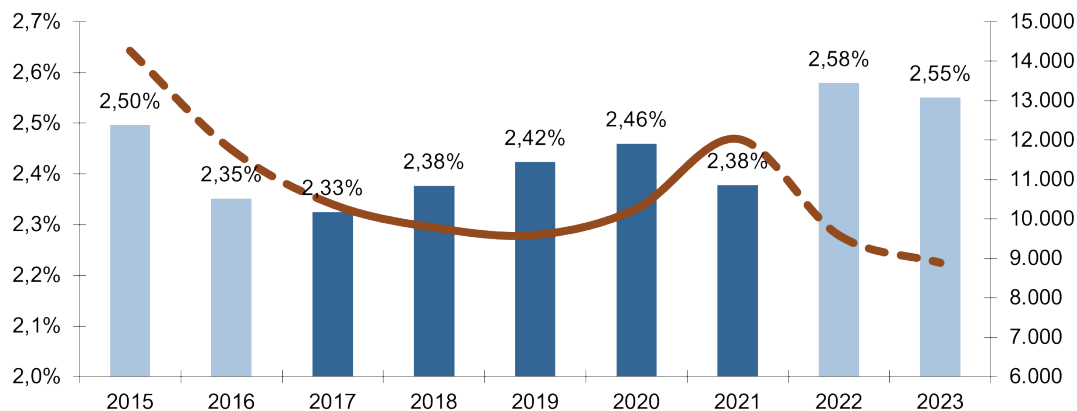

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants. Xifres oficials d'habitants

GRÀFIC 3. Atur registrat i pes de l'atur registrat del Bages sobre el total de Catalunya 2015-2023

Escala esquerra: Percentatge aturats registrats al Bages sobre Catalunya (Barres)

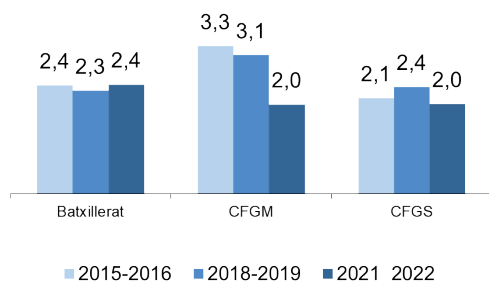
Escala dreta: persones aturades registrades al Bages (Línia)

Font: Idescat

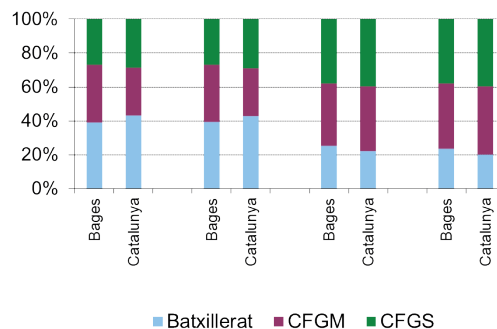
GRÀFIC 4. Pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya

Nombre d'alumnes en %

GRÀFIC 5. Pes de cada tipus d'estudi sobre el total de secundària no obligatòria

Nombre d'alumnes en %

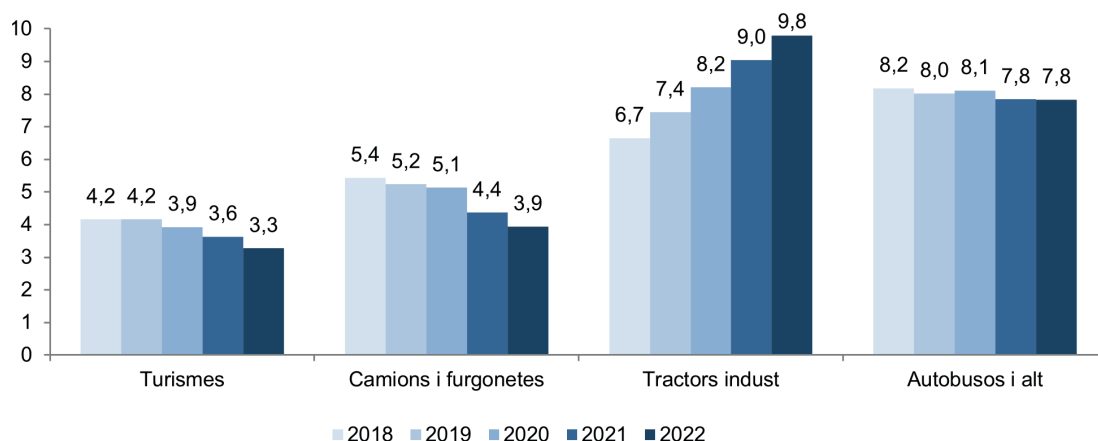
Font: PIMEC (2023) a partir de dades de l'Idescat i del Departament d'Educació

De la seva banda, el 2022 el pes del parc de vehicles al Bages sobre el conjunt de Catalunya continua essent molt elevat, tot i que amb tendència decreixent. El percentatge de turismes del Bages sobre el total de Catalunya se situa en el 3,3% el 2022, el de camions i furgonetes assoleix el 3,9%, el de tractors industrials augmenta fins el 9,8% i el d'autobusos i altres es manté en el 7,8%. De tota manera, com ja

haviem posat de manifest en anteriors informes, aquests registres són conseqüència del gran nombre de matriculacions als municipis bagencs de Rajadell i d'Aguilar de Segarra, la qual cosa provoca un clar biaix a l'alça en aquest indicador (el 2022 el 6,7% dels 183.444 vehicles del Bages estaven matriculats a Aguil·lar de Segarra i el 17,8% a Rajadell, davant del 28,4% de Manresa).

GRÀFIC 6. Pes del parc de vehicles del Bages sobre Catalunya. 2018-2022

Dades en %

Font: PIMEC (2023) a partir de dades de l'Idescat

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar al Gràfic 7 (índex 2017=100) que l'inici de la recuperació de l'exercici 2021 en relació al 2020 (+6,2 punts percentuals), es produeix a partir de l'increment de la productivitat (+3,3 punts percentuals, tot i que encara -12,1 punts percentuals per sota respecte al 2019), de l'increment de la dimensió empresarial (+2,3 punts percentuals) i, en menor mesura, de de l'increment del nombre d'empreses (+0,8 punts percentuals).

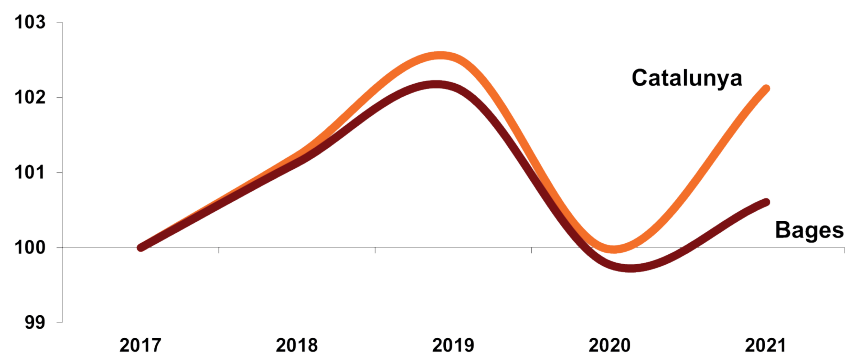
En una perspectiva a més llarg termini, des de 2017, el resultat és d'una caiguda més accentuada al Bages que al conjunt de Catalunya (-9,0% i -3,3%, respectivament). La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial (+2,3% davant el +4,9%), un menor augment del nombre d'empreses (+0,6% al Bages i +2,1% al conjunt de Catalunya) i una caiguda més gran de la productivitat (-11,7% i -8,8%, respectivament).

L'inici de la recuperació de l'exercici 2021 es produeix a partir de l'increment de la productivitat, la dimensió empresarial i, en menor mesura, el nombre d'empreses

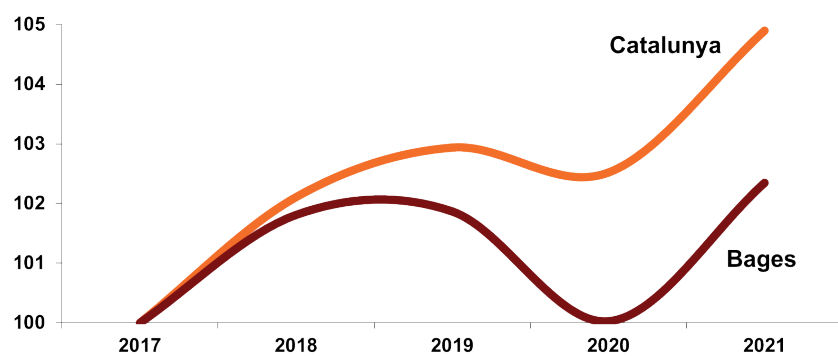
GRÀFIC 7. Evolució dels components estructurals de l'IDE del Bages i de Catalunya 2017-2021

Valor exercici 2016 = 100

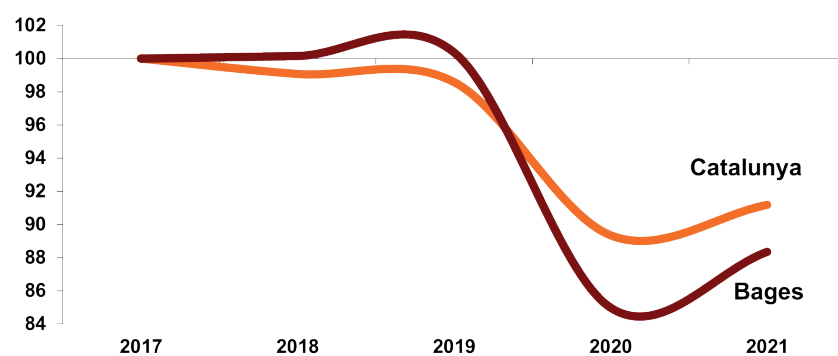
Empreses

Dimensió empresarial

Productivitat

Font: PIMEC (2023)

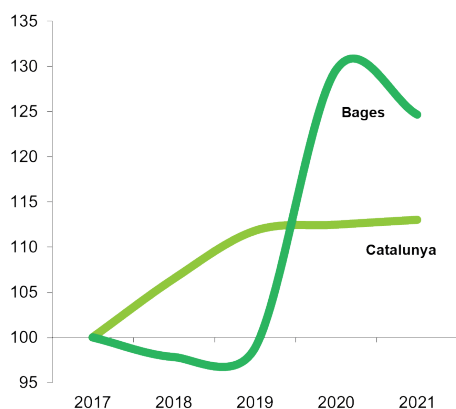
L'evolució dels components sectorials de l'Indicador de dinamisme empresarial permet obtenir una tercera línia d'anàlisi que explica l'evolució del Bages en relació al conjunt de Catalunya en el període 2017-2021. En aquest sentit, s'observa que en l'evolució de generació

de riquesa entre 2017 i 2021 les caigudes han sigut més pronunciades que al conjunt de Catalunya a tots els sectors, excepte a la indústria, on l'increment entre el 2020 i 2021 va ser major al Bages.

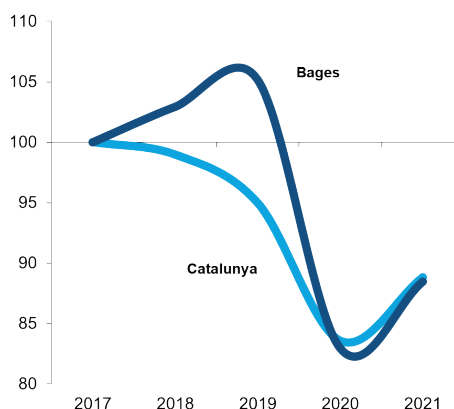
GRÀFIC 8. Evolució dels components sectorials de l'IDE del Bages i de Catalunya 2017-2021

Valor exercici 2016 = 100

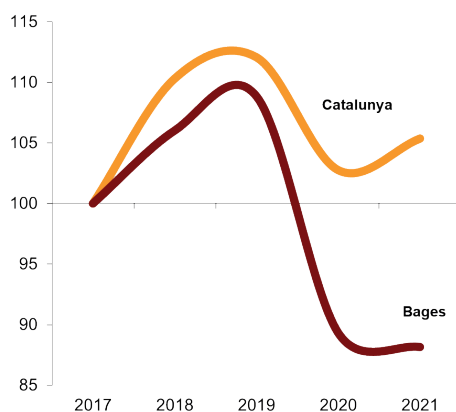
Primari

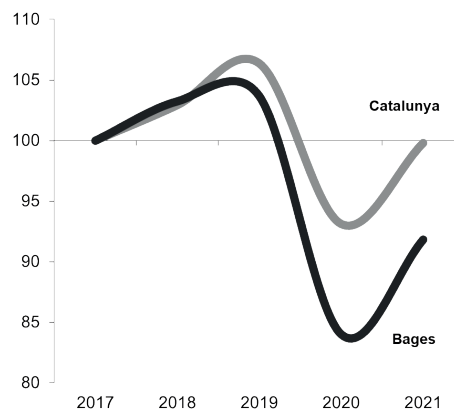
Indústria

Construcció

Serveis

Font: PIMEC (2023)

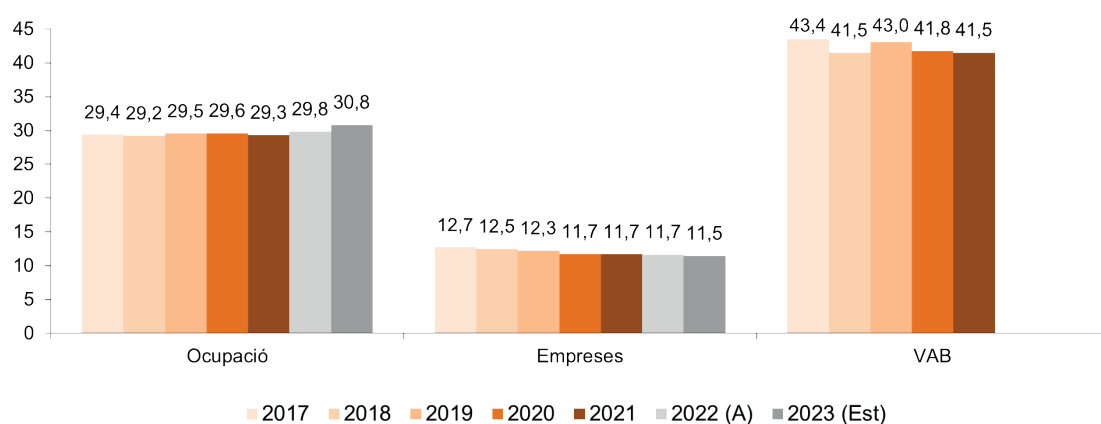
Indústria

Els resultats del sector industrial del Bages presenten entre 2017 i 2021 una dinàmica lleugerament més negativa que la del mateix sector al conjunt de Catalunya (-11,5% i -11,2%, respectivament). L'evolució del sector és una

mica millor pel que fa a la productivitat i en la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, però pitjor en termes d'unitats empresarials.

GRÀFIC 9. Pes de la indústria al Bages. 2017-2023

Percentatge sobre el total del Bages

Font: PIMEC (2023)

En relació al pes de la indústria al Bages (gràfic 9) les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació entre 2017 i 2023 (del 29,4% al 30,8%). Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una certa estabilitat entre el 2016 i el 2019, però a partir d'aquesta data la tendència és decreixent, en registrar una caiguda de pes fins a representar l'11,5% de les unitats empresarials el 2023. Finalment, el pes del VAB industrial baixa lleugerament al 41,5% el 2023.

Amb tot, el comportament dels diferents subsectors industrials no ha estat homogeni. Així, entre 2017 i 2021 destaca que tots els subsectors perden pes en relació al nombre d'empreses. Les empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge, les de les indústries químiques, les de

la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, les de la indústria alimentària i les del cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en relació al VAB i a l'ocupació. Les empreses de les indústries extractives no energètiques, les del material de transport, les de la indústria tèxtil, cuir i confecció i les de la indústria del paper i arts gràfiques perden pes en tots els paràmetres mesurats.

L'evolució del sector industrial del Bages és una mica millor en productivitat i dimensió empresarial però pitjor en termes d'unitats empresarials

Guanys i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2016-2020

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	perd pes	guanya pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	perd pes
Indústries químiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria alimentària	guanya pes	perd pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	guanya pes

Font: PIMEC (2023)

Tenint en compte la dinàmica més recent, de 2020 a 2021, l'evolució dels diferents subsectors industrials al Bages aporta una perspectiva de com s'està reconfigurant el teixit empresarial. Així, les empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge, les de les indústries químiques i les de la indústria del paper i arts gràfiques guanyen tant en ocupació com en termes de VAB. Les empreses de les indústries extractives no

energètiques guanyen pes només en termes de VAB. Les de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric i les de les indústries del paper únicament en termes d'ocupació. Les del material de transport i les de la indústria alimentària en termes d'unitats empresarials i les del cautxú, fusta i altres indústries en termes d'ocupats i d'unitats empresarials.

Guanys i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2020-2021

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	perd pes	guanya pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	guanya pes
Indústries químiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	perd pes
Material de transport	perd pes	guanya pes	perd pes
Indústria alimentària	perd pes	guanya pes	perd pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	guanya pes	perd pes

Font: PIMEC (2023)

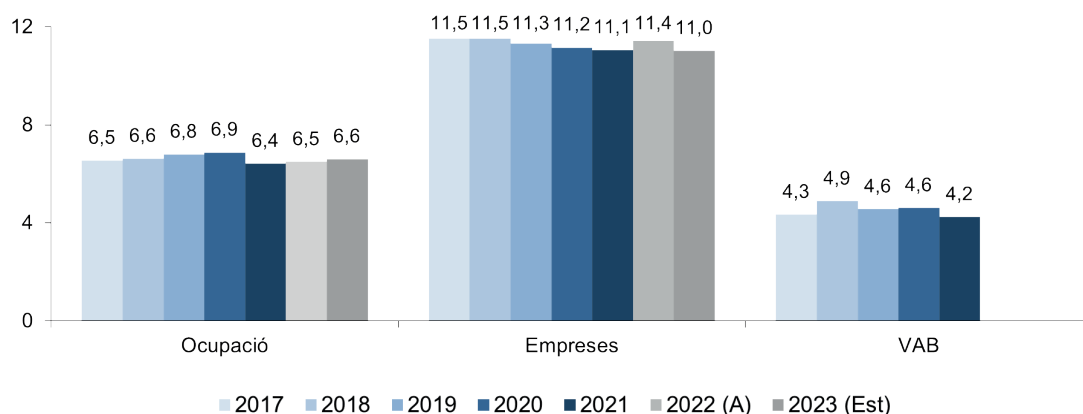
Construcció

Després de la caiguda de l'activitat productiva anterior, a partir del 2017 la construcció entra en una fase expansiva el 2018 i el 2019, per patir els efectes de la covid-19 i les mesures per contenir-la el 2020 de forma més intensa que al conjunt de Catalunya i es manté relativament estable el 2021 (88,2% respecte el 2017). El comportament del sector és pitjor tant pel que fa a la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, en termes d'unitats empresarials i de productivitat per ocupat que les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya.

En relació al pes de la construcció al Bages (gràfic 10) les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació entre 2017 i 2020 (del 6,4% al 6,9%) per davallar fins el 6,4% el 2021 i tornar a recuperar-se al 2023 en registrar un 6,6%. Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una lleugera tendència a la baixa entre el 2016 i el 2021 (de l'11,5% a l'11,1%). El 2022 torna a enfilar-se fins l'11,4% per acabar 31 2023 en l'11,0%. Finalment, el pes del VAB de la construcció té un comportament una mica irregular i passa del 4,3% el 2017 al 4,2% el 2021 (amb una punta del 4,9% el 2018).

GRÀFIC 10. Pes de la construcció al Bages. 2017-2023

Percentatge sobre el total del Bages

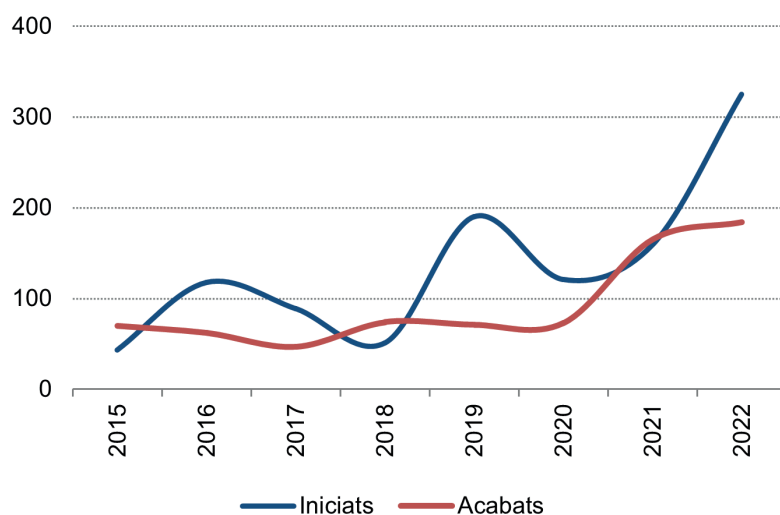
Font: PIMEC (2023)

Part de l'activitat del sector de la construcció queda reflectida en l'evolució dels habitatges iniciats i acabats (gràfics 11 i 12). Per tenir un punt de referència, en els mateixos es pot observar que el 2015 s'iniciaven 43 habitatges. A partir d'aquell any els habitatges incrementen el 2016 fins a 118 i a 190 el 2019 i tornen a caure fins a 121 el 2020 i 325 el 2022 (molt lluny dels 1.193 habitatges iniciats el 2008). En relació als habitatges acabats, la tendència és relativament estable per iniciar un període de creixement a partir del 2021, passen de 70 el 2015 a 73 el 2020, per remuntar fins a 184 el 2022.

D'altra banda, si ens fixem en el pes que representen els habitatges iniciats i acabats al Bages sobre el total dels iniciats i acabats a Catalunya observem que els iniciats passen de representar el 0,70% el 2015 a representar l'1,99% el 2022 i els acabats de l'1,74% el 2015 al 0,63% el 2020 per remuntar fins a l'1,43% el 2022. Finalment, per tal de poder contrastar aquestes dades, recordar que el 2006 es van iniciar 6.370 habitatges i que el 2007 se n'havien acabat 2.958 al Bages.

GRÀFIC 11. Habitatges iniciats i acabats al Bages. 2015-2022

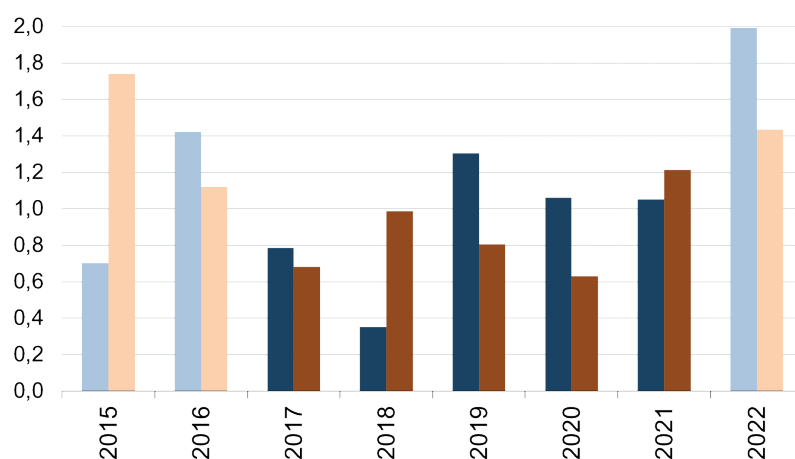
Nombre d'habitatges

Font: PIMEC (2023) a partir de dades de l'Idescat

GRÀFIC 12. Pes dels habitatge iniciats i acabats al Bages sobre el total de Catalunya. 2015-2022

Percentatge

Font: PIMEC (2023) a partir de dades de l'Idescat

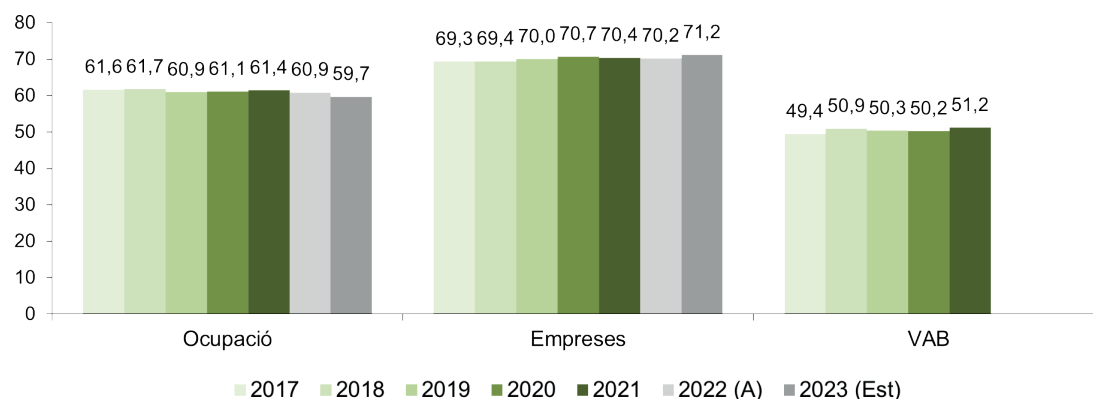
Serveis

El component de serveis de l'IDE del Bages es recupera de forma intensa entre el 2017 i 2019, un dibuix similar al dels serveis del conjunt de Catalunya, però els efectes de la pandèmia afecten de forma més negativa el Bages que el conjunt de Catalunya el 2020 amb una recuperació similar el 2021. El comportament del sector, en relació al conjunt de Catalunya, és similar pel que fa al nombre d'empreses, no tan bo en dimensió empresarial (en termes d'ocupats per empresa) i pitjor pel que fa a la productivitat per ocupat.

Des del 2017, en relació al conjunt de l'economia comarcal, les empreses del terciari perden una mica de pes en termes d'ocupació (del 61,6% el 2017 i 59,7% el 2023), en guanyen de forma moderada en termes d'unitats empresarials (del 69,3% el 2017 al 71,2% el 2023), i es manté al voltant del 50% en relació al valor afegit (49,4% el 2017 i 51,2% el 2023).

GRÀFIC 13. Pes dels serveis al Bages. 2017-2023

Percentatge sobre el total del Bages

Font: PIMEC (2023)

Amb tot, el terciari engloba sectors tan dispars com el comerç, la logística i el transport, els serveis personals, l'hoteleria, serveis financers i d'assegurances i serveis a les empreses. Això fa que l'evolució del conjunt del sector no hagi estat homogeni. En aquest sentit, entre 2017 i 2021 els altres serveis a les empreses i els altres serveis a les persones van guanyar pes tant en

termes d'ocupació, en nombre d'empreses i de VAB. Els serveis financers, asseguradores i lloguers guanyen pes en termes d'ocupació i en nombre d'empreses, el comerç i reparacions i l'hoteleria i restauració guanyen pes únicament en termes de VAB i el transport i comunicacions guanya pes en el nombre d'empreses.

Guanys i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2017-2021

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	guanya pes
Hoteleria i restauració	perd pes	perd pes	guanya pes
Transport i comunicacions	perd pes	guanya pes	perd pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les empreses	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	guanya pes	guanya pes

Font: PIMEC (2023)

En relació a l'evolució més recent, de 2020 a 2021, les empreses de l'hoteleria i restauració guanyen pes en tots els paràmetres. Les dels altres serveis a les persones guanyen pes tant en nombre d'ocupació i en nombre d'empreses. El transport i comunicacions

guanya pes en termes d'ocupació i de VAB i els serveis financers, asseguradores i lloguers guanyen pes únicament en termes de VAB. El comerç i reparacions perd pes en els tres indicadors.

Guanys i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2020-2021

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	perd pes
Hoteleria i restauració	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Transport i comunicacions	guanya pes	perd pes	guanya pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	perd pes	perd pes	guanya pes
Altres serveis a les empreses	perd pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	guanya pes	perd pes

Font: PIMEC (2023)

2 /

Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages

2.1 /

Visió general

Aquest segon capítol tracta d'aprofundir en aquells elements d'estructura empresarial i de competitivitat del teixit productiu que poden determinar la capacitat del sector empresarial de la comarca per afrontar els reptes que suposa la situació econòmica actual, a partir de la represa després de la crisi de la covid-19, marcada per l'increment de preu dels productes energètics que es traslladen als altres sectors econòmics i als costos laborals. Així, cal estar atents a l'augment de la inflació, sobretot a si és un fet persistent, o bé si es contindrà en els propers mesos i, en aquest darrer cas, a les mesures s'estan prenent per contenir-la (com ara el fort augment de tipus d'interès). De cara al proper any, continuarà tenint especial importància la gestió dels fons NGEU i la capacitat que tinguin les administracions públiques per fer-los arribar al teixit productiu, sobretot al de més petita dimensió. Finalment, cal recordar que per assolir una menor dependència energètica i per fer front al canvi climàtic continuen sent d'especial importància els avenços en la descarbonització i la millora de l'estalvi i l'eficiència energètica a petita escala. A partir d'aquest context caldrà veure la capacitat d'adaptació de les empreses de la comarca per seguir desenvolupant la seva activitat en aquest entorn canviant.

Així, serà necessari fer un seguiment del ritme amb el que les empreses incorporen noves tecnologies i innoven, i s'adapten al nou entorn de la indústria 4.0, la nova onada de robotització i l'incipient ús de l'anomenada "intel·ligència artificial" que s'entreveu, sense oblidar que la formació professional ha de seguir un pro-

cés continuat d'adaptació a aquestes noves competències necessàries per desenvolupar aquests llocs de treball. Ara bé, el que tampoc cal oblidar és el punt de partida en el qual es troba el teixit empresarial de la comarca en relació amb principal territori de referència (Catalunya) per determinar, d'una banda, aquells sectors o activitats amb un major potencial de creixement, tant en el mercat interior com exterior, i d'una altra, aquelles branques més exposades a la competència i, per tant, amb major risc de cara al futur. També es tracta de detectar, des d'una perspectiva agregada de sector, els principals punts forts i les debilitats estructurals de les empreses del Bages.

Cal estar atents a l'augment de la inflació, sobretot a si és un fet persistent, o bé si es contindrà en els propers mesos

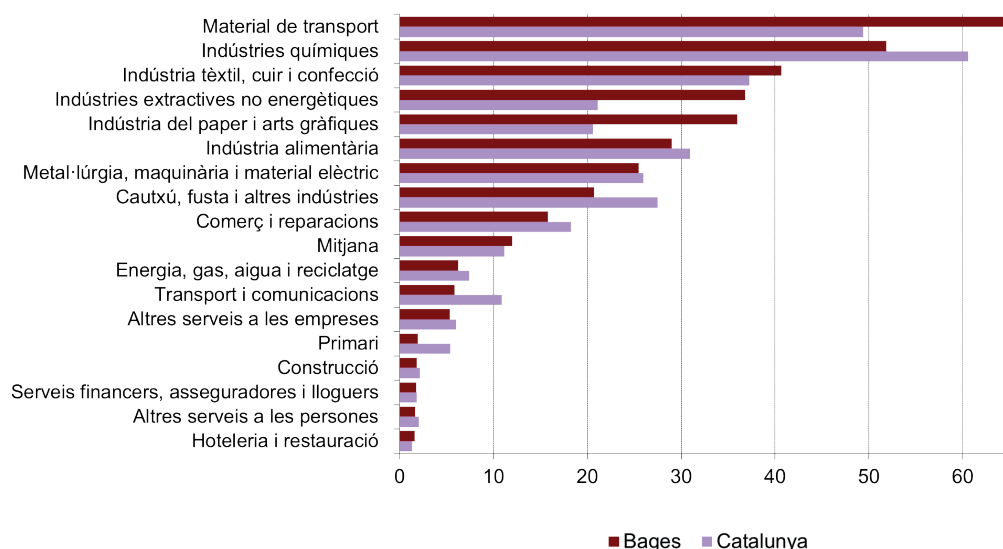
Un primer element a tenir en compte és la base exportadora del teixit empresarial del Bages. El gràfic 14, en base a la declaració que fan les empreses sobre si realitzen activitat exterior, mostra que l'11,9% de les empreses bagenques exporten (percentatge per sota del 12,1% registrat el 2020). Aquest registre suposa que per cinquè any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, se situa per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya (11,1%). Si fem esment només al sector industrial, el percen-

tatge se situa en el 28,7%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (28,5%). Per sectors, destaquen el de material de transport, el de la indústria química, el de les indústries extractives no energètiques, el del tèxtil, cuir i confecció, el de la indústria alimentària, el del paper i arts gràfiques i el de la metal·lúrgia, maquinària i material elèc-

tric (66,7%, 51,9%, 40,7%, 36,8%, 36,0%, 29,0% i 25,5% d'empreses exportadores, respectivament). Aquestes dades mostren que el Bages disposa d'una base industrial exportadora sòlida, que se situa any rere any per sobre el 10% d'empreses i per sobre del 25% si considerem només les industrials.

GRÀFIC 14. Base exportadora del teixit empresarial del Bages i Catalunya per sectors d'activitat 2021

Percentatge d'empreses que exporten sobre el total d'empreses del seu sector

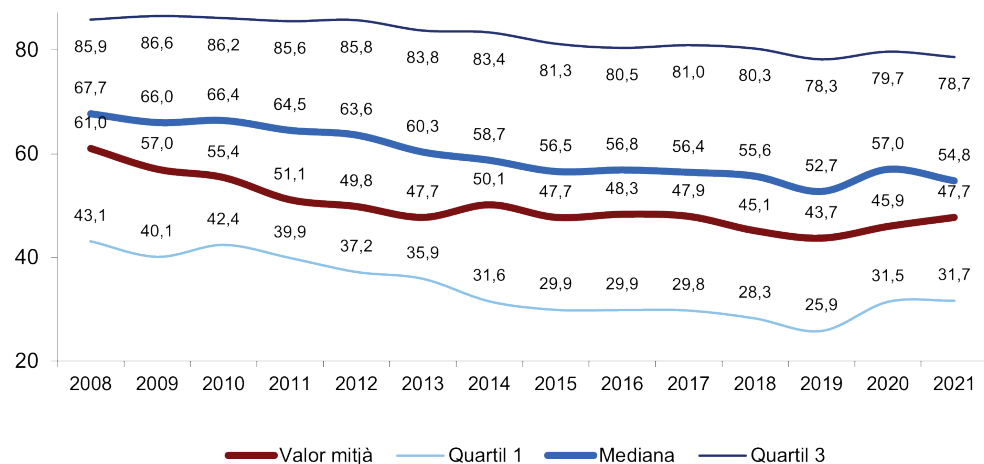
Font: PIMEC (2023)

Un segon element que tenim en compte és la situació financera de les empreses del Bages. Al gràfic 15 i a la taula següent es detallen el valor mitjà i els valors de dispersió de les empreses del Bages pel que fa a la seva taxa d'endeutament, a la liquiditat i al fons de maniobra. En relació a la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 45,9% el 2020 al 47,7% el 2021 i la mediana, valor que situa la meitat de les empreses amb una taxa superior d'endeutament i l'altra meitat amb una taxa inferior, passa del 57,0% al 54,8% entre 2020 i 2021, el que indica que l'increment causat pel covid-19 el 2020 es redueix per retornar als valors previs a la pandèmia. Des de 2008 hi havia hagut correccions molt importants en aquest aspecte, s'havia produït un procés continuat de desendeutament que els efectes de la pandèmia trenquen, tot i que de forma

lleu. A més, els resultats mostren que el tall del 25% d'empreses més endeutades passa del 79,7% d'endeutament el 2020 al 78,7% d'endeutament el 2021. Amb tot, els valors de 2021 mostren una posició financera millor que ha permès afrontar la sortida de la pandèmia amb major resiliència que la que es donava en la crisi que va començar el 2008, on la capitalització a les empreses del Bages era molt més elevada. Pel que fa a liquiditat, un 25% d'empreses se situaven amb un valor proper a 1,17, la qual cosa ens indica que aquest grup d'empreses se situa amb una situació financera compromesa a curt termini. En relació al fons de maniobra, també ens trobem que prop d'un 25% d'empreses tenen una situació feble en relació al la seva estructura financera (les que se situen per sota de l'1,09).

GRÀFIC 15. Evolució de l'endeutament del teixit empresarial del Bages. 2008-2021

Pes de l'endeutament sobre el passiu

Font: PIMEC (2023)

Situació financera de les empreses del Bages (1/2)

Endeutament	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
Pes de l'endeutament sobre el passiu				
2021	47,7	31,7	54,8	78,7
2020	45,9	31,5	57	79,7
2019	43,7	25,9	52,7	78,3
2018	45,1	28,3	55,6	80,3
2017	47,9	29,8	56,4	81
2016	48,3	29,9	56,8	80,5
2015	47,7	29,9	56,5	81,3
2014	50,1	31,6	58,7	83,4
2013	47,7	35,9	60,3	83,8
2012	49,8	37,2	63,6	85,8
2011	51,1	39,9	64,5	85,6
2010	55,4	42,4	66,4	86,2
2009	57	40,1	66	86,6
2008	61	43,1	67,7	85,9
Liquiditat	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
Actiu corrent sobre passiu corrent				
2021	1,53	1,17	1,83	3,32
2020	1,55	1,19	1,88	3,41
2019	1,47	1,01	1,74	3,77
2018	1,38	1,03	1,69	3,47
2017	1,4	1,01	1,64	3,34
2016	1,39	1,02	1,7	3,49
2015	1,41	1,01	1,71	3,59
2014	1,49	0,98	1,65	3,55
2013	1,67	0,99	1,59	2,89
2012	1,48	0,98	1,52	2,83
2011	1,76	0,97	1,51	2,73
2010	1,75	1,01	1,5	2,59
2009	1,5	1	1,49	2,53
2008	1,44	1,01	1,41	2,31

Situació financera de les empreses del Bages (2/2)

Fons de maniobra Patrimoni net i passiu no corrent	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2021	1,28	1,09	1,88	4,48
2020	1,25	1,1	1,85	4,41
2019	1,23	1,01	1,55	4,29
2018	1,18	1,01	1,55	4,02
2017	1,2	1,01	1,53	3,83
2016	1,17	1,01	1,55	3,83
2015	1,19	1	1,56	3,91
2014	1,24	1	1,5	3,85
2013	1,3	1	1,57	3,76
2012	1,23	0,99	1,5	3,64
2011	1,43	0,98	1,51	3,54
2010	1,43	1,01	1,56	3,75
2009	1,37	1	1,53	3,45
2008	1,38	1,01	1,5	3,3

Font: PIMEC (2023)

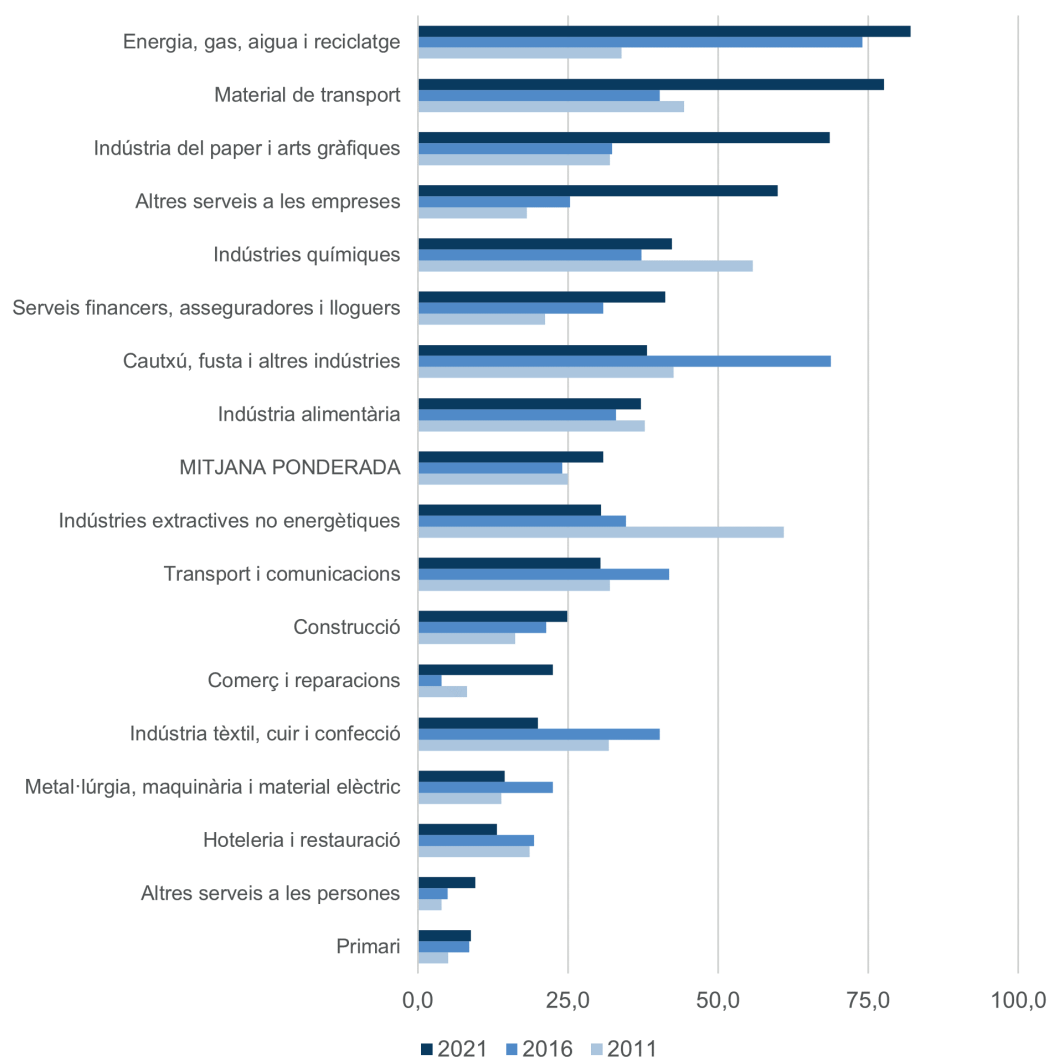
Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i alguns dels de l'activitat de serveis (gràfic 16). Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 82,0% del total en el cas del de l'energia, gas, aigua i reciclatge i el 77,6% en el cas del material de transport, el 68,6% en el cas de la indústria del paper i arts gràfiques. Menor concentració, encara que per sobre del 40% s'observa en els altres serveis a les empreses (59,9%), en les indústries químiques (42,3%) i en el serveis financers, asseguradores i lloguers (41,2%). De la seva banda, al cautxú, fusta i altres indústries la concentració se situa en el 38,1%, a la indústria alimen-

tària en el 37,1%, en les indústries extractives no energètiques en el 30,5% i en el transport i comunicacions en el 30,3%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de a la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric.

Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva dels sectors d'activitat industrial

GRÀFIC 16. Concentració de l'activitat productiva al Bages per sectors d'activitat. 2011, 2016 i 2021

Pes de les 5 primeres empreses en termes de valor afegit brut sobre el total del VAB del sector

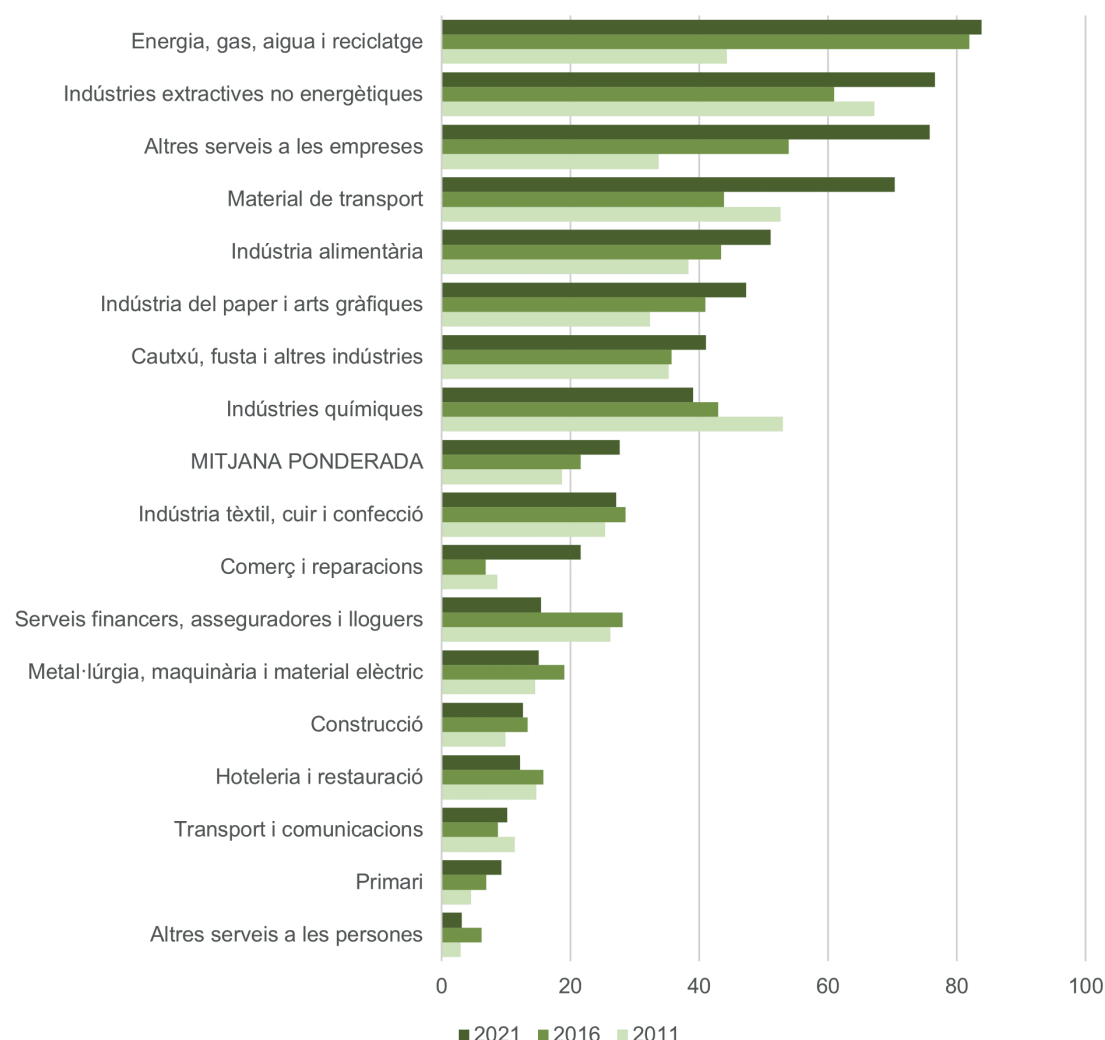
Font: PIMEC (2023)

En mesurar la concentració en termes de persones ocupades (gràfic 17), els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la indústria tèxtil, cuir i confecció i la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració

per sobre la mitjana del Bages (27,6%). Les cinc primeres empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge representen un pes del 83,8%, les de les indústries extractives no energètiques el 76,6%, les dels altres serveis a les empreses el 75,7%, les de la indústria del paper i arts gràfiques el 47,3%, les del cautxú, fusta i altres indústries el 41,0% i les indústries químiques el 41,0%.

GRÀFIC 17. Concentració de l'ocupació al Bages per sectors d'activitat. 2011, 2016 i 2021

Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

Font: PIMEC (2023)

Complementant les dades de la base exportadora, de la situació financera i de la concentració en cadascun dels sectors, la taula 1 de l'annex estadístic recull la situació per al 2021 de les empreses dels diferents sectors d'activitat del Bages en el context territorial de Catalunya a partir de tres grups d'indicadors. L'agrupació dels tres conjunts d'indicadors ofereix una síntesi de la posició competitiva del teixit productiu del Bages en el context de

Catalunya tenint en compte la importància dels diferents sectors d'activitat en l'economia comarcal. L'anàlisi es desenvolupa a partir del nivell de concentració dels diferents sectors fixant cinc nivells de concentració: extrema (les 5 primeres empreses representen més del 60% del VAB), molt elevada (entre el 40% i el 60%), elevada (entre el 25% i el 40%), mitjana (entre el 10% i el 25%) i baixa (per sota el 10%).

El conjunt d'indicadors d'estructura (vegeu els valors absoluts a les taules 2, 3 i 4 a l'annex estadístic) ordena les 17 branques productives en les que s'ha desagregat el teixit empresarial del Bages en funció del seu pes en el total d'empreses (Emp.), d'ocupació (Ocu.) o de Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca per al 2021. Així el sector amb la posició relativa "1" és aquell que efectua una major contribució a la comarca en qualsevol dels tres indicadors mentre que el sector en la dissetena posició és aquell que aporta menys empreses, ocupats o VAB. D'aquesta manera la novena posició determina la frontera entre aquells sectors amb un major pes i aquells amb una menor aportació a l'economia comarcal.

El segon grup d'indicadors està format pels referents a la dimensió (taules 5 i 6 a l'annex estadístic) tant en termes d'ocupats per empresa (Gra I) com de VAB per empresa (Gra II) i, a diferència dels anteriors, estan relacionats amb el mateix sector del conjunt de Catalunya. D'aquesta manera la branca situada en primera posició és aquella que, en relació amb la resta de branques productives de la comarca, presenta una dimensió més gran en el context de Catalunya. En canvi la branca situada en dissetena posició és aquella que, al Bages, té dimensió més reduïda en relació amb les empreses del mateix sector que operen a Catalunya. Aquesta comparació és rellevant en la mesura que la dimensió mitjana de les empreses varia entre sectors i, per tant, el que pretén aquesta anàlisi és identificar aquelles branques que al Bages tenen empreses amb una dimensió relativament més gran i, per tant, disposen d'un major potencial per beneficiar-se de tots aquells aspectes vinculats a la grandària com les economies d'escala, poder de negociació, capacitat d'atracció de recursos financers, humans i tecnològics o afrontar amb èxit processos d'internacionalització.

El tercer grup d'indicadors són els referents a la competitivitat (taules 7 i 8 a l'annex estadístic) i està format per la posició del sector en termes de productivitat (Prod.) i de Costos Laborals Unitaris (CLU) i l'ordenació es determina de la mateixa manera que els indicadors de grandària. La productivitat mesura el Valor Afegit Brut generat per persona ocupada (as-

salariada i no assalariada) i, en l'actual entorn, es revela com un dels condicionants fonamentals de la fortalesa d'una economia, tant des del punt de vista de l'oferta (mercats de béns i serveis i mercat de treball) com en l'àmbit del benestar de la població (renda per habitant). Així, la productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats. Tot i que la productivitat permet una comparació en termes de competitivitat de les estructures econòmiques de diferents territoris, aquesta variable també està molt vinculada a la tipologia de bé o servei que l'empresa comercialitza i a la seva posició en el mercat i juga un paper fonamental en la fixació dels salaris i, per tant, en els costos laborals. Per això, una forma d'establir una millor comparació entre eficiència productiva i competitivitat és mitjançant els Costos Laborals Unitaris (CLU) que posen en comparació directa la remuneració mitjana del factor treball assalariat amb la productivitat per ocupat del conjunt de l'economia. D'aquesta manera un diferencial positiu en els CLU entre dos àmbits territorials, sectors o empreses es pot produir per un diferencial positiu de la remuneració mitjana per assalariat a igualtat de productivitat, per un diferencial negatiu de productivitat a igualtat de cost salarial o per una combinació d'ambdós factors. Per tant, es pot pensar que un territori amb CLU baixos és més competitiu que un altre en un entorn de mercat únic sempre i quan es tracti d'estructures empresarials i productes o serveis homogenis i comparables. Així el sector que apareix amb la posició primera és el que registra un menor pes de les despeses sobre el valor afegit generat i el que apareix en la posició 17 és el sector en què, conjuntament de mitjana, les despeses de personal representen una part més elevada del valor afegit i per tant representa que té una competitivitat del factor treball més baixa.

**La productivitat esdevé
una mesura de l'eficiència
del teixit empresarial**

2.2 / Anàlisi sectorial del teixit empresarial

2.2.1 / Sectors de concentració extrema

2.2.1.1 / Energia, gas, aigua i reciclatge

El sector de l'energia, gas, aigua i reciclatge està integrat per un total de 71 empreses que el 2021 ocupen 401 persones (el 0,7% del Bages) i generen 22 milions d'euros de VAB (el 0,8% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 5,7 ocupats i generen, de mitjana, 315.650 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 55.755 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,3% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal, tot i que petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya. Tenen una productivitat, mesurada en termes de VAB per ocupat, molt inferior a les del conjunt de Catalunya del mateix sector (51,2%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 65,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 12,8% i el 21,5% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen en -8,5 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+14,2 punts percentuals), i d'un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-5,6 punts percentuals). Pel que fa als resultats empresarials, les em-

preses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 4,4% i un palanquejament del 2,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 5,2% i una rotació situada en 0,85. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pit-jors, a partir d'un marge més petit (-4,5 punts percentuals), una rotació més gran i una aportació més petita del palanquejament.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 56,5% s'obté del patrimoni net i el 43,5% d'endeutament, el 17,9% a llarg termini i el 25,6% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de l'energia, gas, aigua i reciclatge es financen amb una taxa d'endeutament més petita.

Són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal, tot i que petites si les comparem amb les del mateix sector per al conjunt de Catalunya

2.2.1.2 / Material de transport

El sector del material de transport està integrat per un total de 36 empreses que el 2021 ocupen 2.729 persones (el 4,9% del Bages) i generen 209 milions d'euros de VAB (el 7,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 76,1 ocupats i generen, de mitjana, 5,8 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 76.679 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 5,3% pel que fa al nombre d'empreses, el 6,3% de l'ocupació i el 6,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal i una mica més que les del mateix sector del conjunt de Catalunya. En el mateix sentit, tenen una productivitat similar que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (98,7%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 60,1% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,6% i el 24,3% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que aconsegueixen situar-se 7,8 punts percentuals per sobre pel

que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-6,6 punts percentuals) i, en menor mesura, de les altres despeses d'explotació (-1,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,4% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,6% i un palanquejament del 4,9%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,0% i una rotació situada en 0,85. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'operar amb un marge més gran (+3,5 punts percentuals de diferència), tot i que amb una rotació més petita (-0,71 punts de diferència) i, sobre tot, una aportació del palanquejament més gran (+8,1 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 25,9% s'obté a partir del patrimoni net i el 74,1% a partir d'endeutament, el 22,5% a llarg termini i el 51,5% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, la capitalització de les empreses del Bages és similar, tot i que amb un major endeutament a llarg termini i un menor endeutament a curt termini.

2.2.1.3 / Indústria del paper i arts gràfiques

El sector de les indústries del paper i arts gràfiques està integrat per un total de 57 empreses que el 2021 ocupen 376 persones (el 0,7% del Bages) i generen 17 milions d'euros de VAB (el 0,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,6 ocupats i generen, de mitjana, 297.260 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 45.132 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les em-

preses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 0,5% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,7% de l'ocupació i el 0,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (127,4%), però petites en relació a les del mateix sector del conjunt de Catalunya (72,3%) i amb una productivitat per ocupat clarament més petita que aquestes (69,1%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 59,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,7% i el 25,3% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,1 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+5,9 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-4,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,9% i un pa-

lanquejament del 7,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,6% i una rotació situada en 1,30. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge més petit (-1,0 punts percentuals), tot i que amb una rotació més gran.

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 34,0% s'obté a partir de patrimoni net i el 66,0% a partir d'endeutament, el 27,8% a llarg termini i el 38,2% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria del paper i arts gràfiques es caracteritzen per una taxa d'endeutament més elevada (+18,2 punts percentuals de diferència).

2.2.2 / Sectors de concentració molt elevada

2.2.2.1 / Altres serveis a les empreses

Aquesta branca està integrada per un total de 1.529 empreses que el 2021 ocupen 6.123 persones (el 10,9% del Bages) i generen 244 milions d'euros de VAB (el 8,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,0 ocupats i generen, de mitjana, 159.400 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 39.813 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,6% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (77,5%) i també més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (66,2%) i amb una productivitat per ocupat més petita (del 74,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums

d'explotació representen el 16,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,7% i el 70,1% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 20,4 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un pes més petit dels consums d'explotació (-3,5 punts percentuals) i, també, el menor pes de les altres despeses d'explotació (-16,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 14,8%, a partir d'una rendibilitat econòmica del 9,9% i una aportació positiva del palanquejament (+4,8%). Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del 16,4% i una rotació situada en 0,61. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'una rotació més gran (+0,04 punts) i un marge, també,

més gran (+9,3 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 65,1% s'obté a partir del patrimoni net i el 34,9% a partir d'endeutament, el 13,8% a llarg termini

i el 21,2% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les empreses es financen amb una proporció més gran de capitals propis (+8,4 punts percentuals) i un endeutament més petit, sobretot a curt termini.

2.2.2.2 / Indústries químiques

El sector de les indústries químiques està integrat per un total de 39 empreses que el 2021 ocupen 1.058 persones (l'1,9% del Bages) i generen 98 milions d'euros de VAB (el 3,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 27,3 ocupats i generen, de mitjana, 2.524 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 92.500 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 0,4% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,9% de l'ocupació i el 3,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (528%) però petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (59,1%) i amb una productivitat per ocupat més petita (71,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 62,4% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,0% i el 22,6% restant al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -5,2 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+8,3 punts percentuals) i un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-3,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 19,0% a partir d'una rendibilitat econòmica de l'11,2% i una contri-

bució positiva del palanquejament net del 7,8%. Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del 8,3% i una rotació situada en 1,34. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'una rotació més gran (+0,51 punts de diferència) encara que amb un marge més petit (-3,0 punts percentuals).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 57,1% s'obté a partir de patrimoni net i el 42,9% a partir d'endeutament, el 10,5% és a llarg termini i el 32,4% a curt termini. En relació les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries químiques es financen amb una proporció més gran d'endeutament aliè.

Les empreses del Bages d'aquest sector se situen -5,2 punts percentuals per sota de les del conjunt de Catalunya pel que fa a la generació de VAB

2.2.2.3 / Serveis financers, asseguradores i lloguers

El sector dels serveis financers, asseguradores i lloguers està integrat per un total de 749 empreses que el 2021 ocupen 951 persones (l'1,7% del Bages) i generen 55 milions d'euros de VAB (l'1,9% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana d'1,3 ocupats i generen, de mitjana, 73.160 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 57.630 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,5% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,7% de l'ocupació i el 0,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (24,6%), també més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (50,4%) i amb una productivitat més baixa (48,2%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 2,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 21,7% i el 75,8% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +14,7 punts percentuals per sobre pel

que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-9,2 punts percentuals) i també un menor pes de les altres despeses d'explotació (-5,5 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera de l'11,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 9,6% i un aportació positiva del palanquejament (+2,3%). Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 88,5% i una rotació situada en 0,11. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge molt més gran (+65,3 punts percentuals), tot i que amb una rotació més petita.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 78,2% s'obté a partir de fons propis i el 21,8% a partir d'endeutament, el 9,6% a llarg termini i el 12,2% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de serveis financers, asseguradores i lloguers es financen amb una proporció més gran de recursos propis.

2.2.3 / Sectors de concentració elevada

2.2.3.1 / Cautxú, fusta i altres indústries

El sector del cautxú, fusta i altres indústries està integrat per un total de 211 empreses que el 2021 ocupen 1.795 persones (el 3,2% del Bages) i generen 100 milions d'euros de VAB (el 3,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,5 ocupats i generen, de

mitjana, 475.420 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 55.918 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,7% pel que fa al nombre d'empreses, el 4,1% de l'ocupació i el 3,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que

són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (164%) i, una mica més grans que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (110,4%), amb una productivitat similar a la del conjunt d'empreses de la comarca (109%) però més petita que la de les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya (85,7%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 58,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,5% i el 26,9% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -2,6 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-2,7 punts percentuals) i un pes més gran del consums d'explotació (+5,3 punts percentuals).

2.2.3.2 / Indústria alimentària

Aquesta branca està integrada per un total de 140 empreses que el 2021 ocupen 2.719 persones (el 4,9% del Bages) i generen 155 milions d'euros de VAB (el 5,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 19,4 ocupats i generen, de mitjana, 1.103 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 56.898 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,2% de l'ocupació i el 2,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (375%) i pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (98,8%). També tenen una productivitat més petita (81,2%) en relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector.

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,0% i una contribució del palanquejament del 2,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,1% i una rotació situada en 1,22. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats finals són pitjors, conseqüència d'operar amb marge menor (-3,4 punts percentuals) i una rotació major (+0.09 punts).

Finalment, en relació l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 58,6% s'obté a partir de patrimoni net i el 41,4% a partir d'endeutament, el 10,8% a llarg termini i el 30,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del cautxú, fusta i altres indústries es financen amb una proporció més gran de capitals propis.

d'explotació representen el 75,8% dels ingressos, les altres despeses d'explotació l'11,9% i el 12,3% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-4,7 punts percentuals), sobretot a partir d'un major pes dels consums d'explotació (+8,7 punts percentuals) ja que el pes de les altres despeses d'explotació és més petit (-3,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 4,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,1% i una aportació del palanquejament de l'1,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge de l'1,8% i una elevada rotació (1,69). En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'una rotació més gran (0,40 punts) i un marge més petit (-2,7 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 54,9% s'obté a partir de patrimoni net i el 45,1% a partir d'endeutament, el 15,6% a llarg termini i el

29,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria alimentària es financen a partir d'un menor endeutament.

2.2.3.3 / Indústries extractives no energètiques

El sector de les indústries extractives no energètiques està integrat per un total de 40 empreses que el 2021 ocupen 1.137 persones (el 2,0% del Bages) i generen 184 milions d'euros de VAB (el 6,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 28,7 ocupats i generen, de mitjana, 4,6 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 161.507 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,4% pel que fa al nombre d'empreses, el 8,8% de l'ocupació i el 21,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal, en relació amb les del mateix sector del conjunt de Catalunya i, també, amb una productivitat molt més gran (243,2%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 25,3% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 53,2% i el 21,5% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -3,7 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-22,7 punts percentuals) i més gran del de les altres despeses d'explotació (+26,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -27,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del -6,5% i un palanquejament del -20,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge negatiu, del -16,9%, i una rotació situada en 0,38. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-21,1 punts percentuals) i d'una rotació més petita (-0,16 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 27,5% s'obté a partir de patrimoni net i el 72,5% a partir d'endeutament, el 43,8% a llarg termini i el 28,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries extractives no energètiques es financen amb una proporció més gran d'endeutament.

Les empreses d'aquest sector són molt grans en relació al conjunt comarcal i a les del mateix sector del conjunt de Catalunya i també tenen una productivitat molt més gran

2.2.3.4 / Transport i comunicacions

El sector del transport i comunicacions està integrat per un total de 610 empreses que el 2021 ocupen 1.806 persones (el 3,2% del Bages) i generen 206 milions d'euros de VAB (el 7,1% del de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 2,96 ocupats i generen, de mitjana, 336.900 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 113.811 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,8% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,0% de l'ocupació i l'1,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (57,3%) i en relació amb les del mateix sector per al conjunt de Catalunya (58,6%), tot i que amb una productivitat per ocupat més gran (168,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 31,9% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 18,0% i el 50,1% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen notablement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +18,7 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB,

conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-13,2 punts percentuals) i de les altres despeses d'explotació (-5,5 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -9,3% a partir d'una rendibilitat econòmica del -5,5% i un palanquejament, també negatiu, del -3,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge negatiu, del -29,5%, i una rotació situada en 0,19. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge molt més petit (-34,8 punts percentuals) i una rotació molt més petita (-0,66 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 72,2% s'obté a partir de patrimoni net i el 27,8% a partir d'endeutament, el 24,7% a llarg termini i el 3,1% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del transport i comunicacions es financen amb una proporció més elevada dels recursos propis (+34,8 punts percentuals de diferència) i amb un menor pes de l'endeutament, sobre tot a curt termini.

2.2.4 / Sectors de concentració mitjana

2.2.4.1 / Construcció

El sector de la construcció està integrat per un total de 1.196 empreses que el 2021 ocupen 3.589 persones (el 6,4% del Bages) i generen 122 milions d'euros de VAB (el 4,2% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,0 ocupats i generen, de mitjana,

102.150 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 34.048 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt peti-

tes en relació al conjunt comarcal (58,1%), més grans si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (104,9%) i amb una productivitat més petita (71,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 61,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació l'11,8% i el 27,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades són similars de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-4,6 punts percentuals), conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+5,2 punts percentuals) i més petit de les altres despeses d'explotació (-0,7 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una

rendibilitat financera del 4,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,0% i una aportació del palanquejament de l'1,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,1% i una rotació situada en 0,74. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència de treballar amb un marge més petit (-3,7 punts percentuals) i una rotació més gran (+0,13 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 56,2% s'obté a partir de fons propis i el 43,8% a partir d'endeutament, el 12,2% a llarg termini i el 31,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la construcció es financen amb una estructura amb menor pes de l'endeutament (-23,7 punts percentuals de diferència).

2.2.4.2 / Comerç i reparacions

El comerç i reparacions està integrat per un total de 2.249 empreses que el 2021 ocupen 10.605 persones (el 19,0% del Bages) i generen 580 milions d'euros de VAB (el 20,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,7 ocupats i generen, de mitjana, 257.820 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 54.673 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,7% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt de la comarca (91,2%) i pràcticament igual si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (96,2%) i amb una productivitat per ocupat més petita (82,4%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 64,8% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,6% i el

19,6% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit ja que se situen +3,9 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-8,6 punts percentuals) i més gran de les altres despeses d'explotació (+4,7 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 17,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del 8,0% i un pa-

En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge més gran

lanquejament del 9,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 5,6% i una rotació situada en 1,45. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge més gran (+1,4 punts percentuals), encara que amb una rotació més petita (-0,14 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 42,1% s'obté a partir de fons propis i el 57,9% a partir d'endeutament, el 13,8% a llarg termini i el 44,1% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del comerç i reparacions tenen una estructura de finançament similar.

2.2.4.3 / Indústria tèxtil, cuir i confecció

El sector del tèxtil, cuir i confecció està integrat per un total de 161 empreses que el 2021 ocupen 1.456 persones (el 2,6% del Bages) i generen 72 milions d'euros de VAB (el 2,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 9,1 ocupats i generen, de mitjana, 450.680 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 49.761 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 5,1% de l'ocupació i el 5,3% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (175%), i no tant si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (127,1%) i amb una productivitat pràcticament igual que la de les empreses catalanes del seu mateix sector (103,6%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 56,8% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 19,9% i el 23,4% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen lleugerament de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-1,5 punts percentuals), el pes dels consums d'explotació és més petit (-0,6 punts percentuals) i, el pes de les altres despeses d'explotació és més gran (+2,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 5,3% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,7% i una contribució del palanquejament de l'1,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,5% i una rotació situada en 1,06. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors com a conseqüència d'operar amb un marge més gran (1,4 punts percentuals) i una rotació similar.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 58,0% s'obté a partir de fons propis i el 42,0% a partir d'endeutament, el 13,0% a llarg termini i el 29,0% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria del tèxtil, cuir i confecció es financen amb una proporció més elevada de recursos propis (+10,5 punts percentuals de diferència) i, conseqüentment, amb una proporció menor d'endeutament.

Són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal i amb una productivitat pràcticament igual que la de les empreses catalanes del mateix sector

2.2.4.4 / Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric

El sector de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric està integrat per un total de 508 empreses que el 2021 ocupen 4.720 persones (el 8,4% del Bages) i generen 340 milions d'euros de VAB (l'11,8% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 9,3 ocupats i generen, de mitjana, 668.710 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 72.026 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 4,1% de l'ocupació i el 4,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (179,6%), pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (101,9%) i amb una productivitat una mica més gran (104,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 53,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,2% i el 31,2% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingres-

sos d'explotació és més gran (+4,3 punts percentuals), conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-6,4 punts percentuals) i un pes més gran de les altres despeses d'explotació (+2,1 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,6% a partir d'una rendibilitat econòmica del 6,8% i un palanquejament del 6,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,6% i una rotació situada en l'1,03. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència bàsicament d'operar amb una rotació més petita (-0,20 punts) i un marge similar (+0,7 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 44,5% es realitza a partir de patrimoni net i el 55,5% a partir d'endeutament, el 16,0% a llarg termini i el 39,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric es financen de forma similar.

2.2.4.5 / Hoteleria i restauració

El sector de l'hoteleria i restauració està integrat per un total de 643 empreses que el 2021 ocupen 2.070 persones (el 3,7% del Bages) i generen 63 milions d'euros de VAB (el 2,2% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,2 ocupats i generen, de mitjana, 97.770 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 30.378 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,8% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i l'1,1% del VAB.

Aquestes dades indiquen que són empreses petites en relació al conjunt comarcal (62,3%) i també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (61,9%) i amb una productivitat per ocupat similar (98,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 35,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 22,9% i el 41,6% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que

se situen -3,5 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+7,1 punts percentuals) i amb un menor pes de les altres despeses d'explotació (-3,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 8,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 3,9% i una aportació del palanquejament del 5,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,8% i una rotació situada en 0,81. En relació al con-

junt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir de l'aportació més gran del palanquejament.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 29,4% es realitza a partir de patrimoni net i el 70,6% a partir d'endeutament, el 44,3% a llarg termini i el 26,3% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de l'hoteleria i restauració es financen amb una proporció més elevada d'endeutament (+12,9 punts percentuals de diferència).

2.2.5 / Sectors de concentració baixa

2.2.5.1 / Altres serveis a les persones

El sector dels altres serveis a les persones està integrat per un total de 1.838 empreses que el 2021 ocupen 12.807 persones (el 22,9% del Bages) i generen 329 milions d'euros de VAB (l'11,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,97 ocupats i generen, de mitjana, 178.860 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 25.673 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses més grans en relació al conjunt comarcal (134%), pràcticament iguals si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (100,1%) i amb una productivitat per ocupat molt més petita (59,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 24,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 24,6% i el 50,9% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +3,1 punts percentuals per sobre pel

que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-2,7 punts percentuals) i pràcticament igual de les altres despeses d'explotació (-0,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 32,9% a partir d'una rendibilitat econòmica del 19,8% i una contribució del palanquejament del 13,1%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 17,9% i una rotació situada en 1,11. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors a partir d'un marge més gran (+11,5 punts percentuals) i una rotació també més gran (+0,28 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 58,4% es realitza a partir de fons propis i el 41,6% a partir d'endeutament, el 19,6% a llarg termini i el 22,0% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les persones es financen amb un pes més gran de fons propis i més petit de l'endeutament.

2.2.5.2 / Primari

El primari està integrat per un total de 744 empreses que el 2021 ocupen 1.589 persones (el 2,8% del Bages) i generen 88 milions d'euros de VAB (el 3,1% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 2,1 ocupats i generen, de mitjana, 118.340 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 55.422 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 6,9% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,8% de l'ocupació i el 3,1% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (41,3%), també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (83,2%) i amb una productivitat per ocupat més gran (107%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 73,3% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,0% i el 10,6% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -9,5 punts percentuals

per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+8,1 punts percentuals) i, també, de les altres despeses d'explotació (+1,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 4,5% a partir d'una rendibilitat econòmica del 2,6% i una contribució del palanquejament del 2,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 2,7% i una rotació situada en 0,94. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són pitjors a partir d'un marge més petit (-1,1 punts percentuals) i una rotació similar (+0,03 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 46,8% s'obté a partir de fons propis i el 53,2% a partir d'endeutament, el 25,8% a llarg termini i el 27,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del primari es financen amb un major pes d'endeutament.

3 / Conclusions

Aquest estudi mostra l'evolució del sector privat de l'economia del Bages en el període 2017-2021. Les dades mostren que el 2021 es va produir una recuperació parcial després de les conseqüències negatives que per a l'economia que va tenir la pandèmia de la covid-19 i les mesures que es van portar a terme per tal de contenir-la. Així, es va registrar un lleu augment del nombre d'unitats empresarials, increment una mica més accentuat de la seva ocupació i un creixement encara més intens del seu valor afegit generat. Una evolució positiva d'aquestes magnituds que no va ser suficient per compensar la davallada observada l'any anterior. Tot i això, el VAB generat per empresa, la seva dimensió mitjana i la seva productivitat per ocupat van augmentar. Aquesta dinàmica evoluciona de forma similar a la del conjunt de Catalunya, però amb algunes diferències. Menor increment del nombre d'unitats empresarials i de l'ocupació, però augment més accentuat del seu valor afegit generat. Així, la productivitat empresarial, en relació a 2020, va evolucionar una mica millor i la seva dimensió de forma similar que al conjunt de Catalunya.

L'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2017-2021, evidencia una dinàmica similar, negativa pel conjunt del període, en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final una mica pitjor per al Bages que per al conjunt de Catalunya. En el mateix sentit l'evolució dels indicadors que el conformen també és menys positiu al Bages que al conjunt de Catalunya pel que fa al nombre d'unitats empresarials i a la seva dimensió i més negatiu pel que fa a la seva productivitat, tot i escurçar distàncies l'any 2021. En relació als quatre grans sectors d'activitat, s'observa que al Bages l'evolució és negativa en tots, llevat del primari. Similar al conjunt de Catalunya pel que fa a la indústria i força més negativa a la construcció.

En fer l'anàlisi sectorial, es segueix constatant que poques unitats empresarials, amb un gran pes a la comarca, poden condicionar els resultats globals de la mateixa, en un sentit positiu, o bé, negatiu. Així, en analitzar la concentració de les unitats empresarials en els diferents sectors d'activitat els resultats mostren que aquesta és molt elevada en gairebé tots els subsectors industrials, llevat del tèxtil, cuir i confecció i la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, i també en els altres serveis a les empreses i en els serveis financers, d'asseguradores i lloguers.

Poques unitats empresarials, amb un gran pes a la comarca, poden condicionar els resultats globals de la mateixa, en un sentit positiu o bé negatiu

Finalment, es manté, la base sòlida del teixit exportador, sobretot i com no pot ser d'altra manera a partir de les activitats industrials. De la seva banda, les taxes d'endeutament consoliden uns valors moderats tot i créixer lleument els anys 2020 i 2021.

Tal i com vàrem fer en informes anteriors volem concloure l'estudi amb una ullada a quatre indicadors esmentats per a tots i cadascun dels sectors. D'una banda, el pes de cada sector en el conjunt de l'ocupació comarcal, sinònim de la seva rellevància dins el teixit productiu. D'altra banda, el grau de concentració, calculat com el pes del VAB de les cinc primeres empreses del sector. Una forta concentració empresarial unida al pes del sector en termes de llocs de treball impliquen un risc inherent

de cara a possibles decisions de deslocalització o descens o tancament de l'activitat. També hem incorporat el diferencial de rendibilitat financera del sector respecte a la mitjana catalana. Una menor rendibilitat pot, lògicament, comprometre el futur de les empreses i de sectors sencers.

Finalment, i atesa la situació conjuntural de restriccions en la liquiditat, també hem inclòs el diferencial de capitalització que indica l'exposició a l'obtenció de finançament aliè i

pot indicar dificultats per les que estan travessant actualment alguns sectors. Aquest darrer factor, junt amb l'ocupació i la concentració i el diferencial de rendibilitat, configuren quatre indicadors simultanis de "Vulnerabilitat Sectorial" o, en altres paraules, la probabilitat de reestructuracions (per la baixa rendibilitat) i l'impacte que aquestes poden tenir sobre l'economia bagenca (per l'extrema concentració empresarial i el pes de l'ocupació del sector). La Taula següent resumeix els resultats dels tres indicadors per als sectors analitzats.

Indicadors de Vulnerabilitat Sectorial 2021

Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

	Ocupació % total	Rati de concentració	Diferencial de Rendibilitat	Diferencial de Capitalització
Primari	2,80%	8,8	-1	-6,5
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,70%	82	-4,9	5,9
Indústries extractives no energètiques	2,00%	30,5	-30,4	-27,9
Indústries químiques	1,90%	42,3	5,4	-10,1
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	8,40%	14,4	-0,6	-1,4
Material de transport	4,90%	77,6	11,5	-0,9
Indústria alimentària	4,90%	37,1	-6,4	7,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2,60%	19,9	2,7	10,5
Indústria del paper i arts gràfiques	0,70%	68,6	2,3	-18,2
Cautxú, fusta i altres indústries	3,20%	38,1	-6,4	2,1
Construcció	6,40%	24,8	-6	23,7
Comerç i reparacions	19,00%	22,5	4,1	-2
Hoteleria i restauració	3,70%	13,1	5,4	-12,9
Transport i comunicacions	3,20%	30,3	-18,9	34,8
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,70%	41,2	8,5	19,3
Altres serveis a les empreses	10,90%	59,9	8,8	8,4
Altres serveis a les persones	22,90%	9,6	23,7	12
Total / Mitjana	100,00%	30,8	-1,8	2,8

Font: PIMEC (2023)

4 / Annex estadístic

4.1 / Indicadors d'activitat per sectors

TAULA 1. Síntesi de la posició competitiva de les empreses del Bages en el context de Catalunya per sectors d'activitat. 2021

Posició relativa del sector en relació amb el conjunt de la comarca

	Estructura			Dimensió		Competitivitat	
	Emp.	Ocu.	VAB	Gra (I)	Gra (II)	Prod.	CLU
Sectors concentració extrema (> 60%)							
Energia, gas, aigua i reciclatge	13	16	16	17	17	16	10
Material de transport	17	6	5	3	3	6	4
Indústria del paper i arts gràfiques	14	17	17	11	13	14	6
Sectors concentració molt elevada (40%-60%)							
Altres serveis a les empreses	3	3	4	12	14	11	8
Indústries químiques	16	14	11	14	15	12	12
Serveis financers, asseguradores i lloguers	5	15	15	16	16	17	2
Sectors concentració elevada (25%-40%)							
Cautxú, fusta i altres indústries	10	10	10	4	6	8	16
Indústria alimentària	12	7	8	8	8	10	15
Indústries extractives no energètiques	15	13	7	1	1	1	17
Transport i comunicacions	8	9	6	15	5	2	1
Sectors concentració mitjana (10%-25%)							
Construcció	4	5	9	5	10	13	9
Comerç i reparacions	1	2	1	9	9	9	5
Indústria tèxtil, cuir i confecció	11	12	13	2	2	5	11
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	9	4	2	6	4	4	13
Hoteleria i restauració	7	8	14	13	11	7	7
Sectors concentració baixa (< 10%)							
Altres serveis a les persones	2	1	3	7	12	15	3
Primari	6	11	12	10	7	3	14

Emp: Pes de les empreses del sector sobre el total d'empreses del Bages.

Ocu.: Pes dels ocupats del sector sobre el total d'ocupats del sector privat del Bages

VAB: Pes del VAB del sector sobre el total del VAB del sector privat Bages.

Gra (I): Dimensió en termes d'ocupat per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Gra (II): Dimensió en termes de VAB per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Prod: Productivitat per ocupat del Bages en relació amb la mitjana catalana

CLU: Costos laborals Unitaris en relació amb la mitjana Catalana.

Font: PIMEC (2023)

TAULA 2. Estructura sectorial del teixit empresarial del Bages. 2021

Nombre d'empreses, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Empreses	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	744	6,90%	4,20%
Indústria	1.263	11,70%	3,60%
Energia, gas, aigua i reciclatge	71	0,70%	3,30%
Indústries extractives no energètiques	40	0,40%	3,40%
Indústries químiques	39	0,40%	2,80%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	508	4,70%	4,00%
Material de transport	36	0,30%	5,30%
Indústria alimentària	140	1,30%	3,20%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	161	1,50%	4,00%
Indústria del paper i arts gràfiques	57	0,50%	1,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	211	2,00%	3,70%
Construcció	1.196	11,10%	1,90%
Serveis	7.619	70,40%	1,80%
Comerç i reparacions	2.249	20,80%	2,10%
Hoteleria i restauració	643	5,90%	1,80%
Transport i comunicacions	610	5,60%	1,80%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	749	6,90%	1,50%
Altres serveis a les empreses	1.529	14,10%	1,60%
Altres serveis a les persones	1.838	17,00%	2,00%
Total	10.822	100,00%	2,00%

Font: PIMEC (2023)

TAULA 3. Distribució sectorial de l'ocupació del teixit empresarial del Bages. 2021

Nombre d'ocupats, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Ocupats	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	1.589	2,80%	3,50%
Indústria	16.391	29,30%	3,60%
Energia, gas, aigua i reciclatge	401	0,70%	1,10%
Indústries extractives no energètiques	1.137	2,00%	8,80%
Indústries químiques	1.058	1,90%	1,60%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	4.720	8,40%	4,10%
Material de transport	2.729	4,90%	6,30%
Indústria alimentària	2.719	4,90%	3,20%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.456	2,60%	5,10%
Indústria del paper i arts gràfiques	376	0,70%	1,40%
Cautxú, fusta i altres indústries	1.795	3,20%	4,10%
Construcció	3.589	6,40%	2,00%
Serveis	34.362	61,40%	1,50%
Comerç i reparacions	10.605	19,00%	2,00%
Hoteleria i restauració	2.070	3,70%	1,10%
Transport i comunicacions	1.806	3,20%	1,00%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	951	1,70%	0,70%
Altres serveis a les empreses	6.123	10,90%	1,10%
Altres serveis a les persones	12.807	22,90%	2,00%
Total	55.932	100,00%	1,90%

Font: PIMEC (2023)

TAULA 4. Estructura sectorial del Valor Afegit Brut empresarial del Bages. 2021

VAB cf en milions d'euros del 2021 , estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	VAB cf	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	88	3,10%	3,70%
Indústria	1.198	41,50%	3,30%
Energia, gas, aigua i reciclatge	22	0,80%	0,60%
Indústries extractives no energètiques	184	6,40%	21,50%
Indústries químiques	98	3,40%	1,20%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	340	11,80%	4,20%
Material de transport	209	7,30%	6,20%
Indústria alimentària	155	5,40%	2,60%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	72	2,50%	5,30%
Indústria del paper i arts gràfiques	17	0,60%	0,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	100	3,50%	3,50%
Construcció	122	4,20%	1,40%
Serveis	1.476	51,20%	1,20%
Comerç i reparacions	580	20,10%	1,70%
Hoteleria i restauració	63	2,20%	1,10%
Transport i comunicacions	206	7,10%	1,80%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	55	1,90%	0,40%
Altres serveis a les empreses	244	8,50%	0,80%
Altres serveis a les persones	329	11,40%	1,20%
Total	2.883	100,00%	1,70%

Font: PIMEC (2023)

TAULA 5. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (I). 2021

Mitjana d'ocupats per empresa, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	Ocupats per empresa	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	2,14	41,3	83,2
Indústria	12,98	251,1	99,8
Energia, gas, aigua i reciclatge	5,66	109,5	34
Indústries extractives no energètiques	28,66	554,6	258,6
Indústries químiques	27,29	528	59,1
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	9,28	179,6	101,9
Material de transport	76,07	1.471,90	118,5
Indústria alimentària	19,39	375,1	98,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	9,06	175,2	127,1
Indústria del paper i arts gràfiques	6,59	127,4	72,3
Cautxú, fusta i altres indústries	8,5	164,5	110,4
Construcció	3	58,1	104,9
Serveis	4,51	87,3	84
Comerç i reparacions	4,72	91,2	96,2
Hoteleria i restauració	3,22	62,3	61,9
Transport i comunicacions	2,96	57,3	58,6
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,27	24,6	50,4
Altres serveis a les empreses	4	77,5	66,2
Altres serveis a les persones	6,97	134,8	100,1
Total	5,17	100	94,3

Font: PIMEC (2023)

TAULA 6. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (II). 2021

VAB cf per empresa en milers d'euros del 2021, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	VAB cf per empresa	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	118,34	44,4	89
Indústria	948,31	355,9	91,6
Energia, gas, aigua i reciclatge	315,65	118,5	17,4
Indústries extractives no energètiques	4.629,27	1.737,50	629,1
Indústries químiques	2.523,94	947,3	42,5
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	668,71	251	106,3
Material de transport	5.832,98	2.189,30	116,9
Indústria alimentària	1.103,09	414	80,2
Indústria tèxtil, cuir i confecció	450,68	169,2	131,6
Indústria del paper i arts gràfiques	297,26	111,6	49,9
Cautxú, fusta i altres indústries	475,42	178,4	94,6
Construcció	102,15	38,3	75,5
Serveis	193,68	72,7	64
Comerç i reparacions	257,82	96,8	79,2
Hoteleria i restauració	97,77	36,7	60,9
Transport i comunicacions	336,9	126,4	98,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	73,16	27,5	24,3
Altres serveis a les empreses	159,4	59,8	49,6
Altres serveis a les persones	178,86	67,1	59,9
Total	266,44	100	81,9

Font: PIMEC (2023)

TAULA 7. Productivitat del teixit empresarial del Bages per branques productives. 2021

Euros per ocupat, Índex productivitat mitjana Bages = 100 i Índex productivitat mitjana sector a Catalunya = 100

	Productivitat	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	55.422	107,5	107
Indústria	73.061	141,7	91,8
Energia, gas, aigua i reciclatge	55.755	108,2	51,2
Indústries extractives no energètiques	161.507	313,3	243,2
Indústries químiques	92.500	179,4	71,9
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	72.026	139,7	104,3
Material de transport	76.679	148,7	98,7
Indústria alimentària	56.898	110,4	81,2
Indústria tèxtil, cuir i confecció	49.761	96,5	103,6
Indústria del paper i arts gràfiques	45.132	87,5	69,1
Cautxú, fusta i altres indústries	55.918	108,5	85,7
Construcció	34.048	66	71,9
Serveis	42.942	83,3	76,2
Comerç i reparacions	54.673	106,1	82,4
Hoteleria i restauració	30.378	58,9	98,3
Transport i comunicacions	113.811	220,8	168,5
Serveis financers, asseguradores i lloguers	57.630	111,8	48,2
Altres serveis a les empreses	39.813	77,2	74,9
Altres serveis a les persones	25.673	49,8	59,9
Total	51.553	100	86,8

Font: PIMEC (2023)

TAULA 8. CLU de les empreses del Bages per branques productives. 2021

Despeses de personal per assalariat / Productivitat per ocupat, en percentatge

	CLU	Bages = 100	Catalunya = 100
Primari	79,5	113,4	120,1
Indústria	74,9	106,9	119,7
Energia, gas, aigua i reciclatge	57,6	82,2	109,8
Indústries extractives no energètiques	111,4	158,9	161,1
Indústries químiques	56,9	81,1	111,2
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	78,1	111,5	112,4
Material de transport	62,7	89,4	87,3
Indústria alimentària	75	107	122,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	86,8	123,9	110
Indústria del paper i arts gràfiques	65,7	93,7	100,2
Cautxú, fusta i altres indústries	81,4	116,1	123,7
Construcció	83,4	118,9	109
Serveis	63,8	91,1	92
Comerç i reparacions	65	92,8	97,6
Hoteleria i restauració	78	111,3	100,8
Transport i comunicacions	30,6	43,7	45,2
Serveis financers, asseguradores i lloguers	24	34,2	76,2
Altres serveis a les empreses	88,5	126,3	103,8
Altres serveis a les persones	61,8	88,2	80,5
Total	70,1	100	103,7

Font: PIMEC (2023)

TAULA 9. Ratis de creació de valor de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2021

Dades en percentatges sobre els ingressos d'explotació i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

Branca d'activitat	% sobre ingressos explotació ¹			Diferencial amb Catalunya		
	C. exp.	Al. des.	VAB cf	C. exp.	Al. des.	VAB cf
Primari	73,3%	16,0%	10,6%	8,1	1,4	-9,5
Indústria	59,8%	17,7%	22,6%	-0,1	0,9	-0,8
Energia, gas, aigua i reciclatge	65,7%	12,8%	21,5%	14,2	-5,6	-8,5
Indústries extractives no energètiques	25,3%	53,2%	21,5%	-22,7	26,4	-3,7
Indústries químiques	62,4%	15,0%	22,6%	8,3	-3,2	-5,2
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	53,6%	15,2%	31,2%	-6,4	2,1	4,3
Material de transport	60,1%	15,6%	24,3%	-6,6	-1,2	7,8
Indústria alimentària	75,8%	11,9%	12,3%	8,7	-3,9	-4,7
Indústria tèxtil, cuir i confecció	56,8%	19,9%	23,4%	-0,6	2	-1,5
Indústria del paper i arts gràfiques	59,0%	15,7%	25,3%	5,9	-4,8	-1,1
Cautxú, fusta i altres indústries	58,5%	14,5%	26,9%	5,3	-2,7	-2,6
Construcció	61,0%	11,8%	27,2%	5,2	-0,7	-4,6
Serveis	50,9%	16,4%	32,8%	-4,5	-0,8	5,4
Comerç i reparacions	64,8%	15,6%	19,6%	-8,6	4,7	3,9
Hoteleria i restauració	35,6%	22,9%	41,6%	7,1	-3,6	-3,5
Transport i comunicacions	31,9%	18,0%	50,1%	-13,2	-5,5	18,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	2,5%	21,7%	75,8%	-9,2	-5,5	14,7
Altres serveis a les empreses	16,2%	13,7%	70,1%	-3,5	-16,8	20,4
Altres serveis a les persones	24,5%	24,6%	50,9%	-2,7	-0,4	3,1
Total	56,5%	16,7%	26,80%	-0,7	0	0,7

1. Ingressos d'explotació = C.exp + Al des. + VABcf

C.exp: Consums d'explotació; Al des: Altres despeses d'Explotació; VABcf: Valor Afegit Brut a cost de factors

Font: PIMEC (2023)

TAULA 10. Ratis de rendibilitat de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2021

R financera: Resultat Abans d'Impostos / patrimoni Net; Palanquejament: R financera – R econòmica; R econòmica: (RAI + despeses financeres) / Actiu; Marge: (RAI + Despeses financeres) / Ingressos d'explotació en percentatge. Rotació: Ingressos d'explotació / Actiu. Punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	R. financera	Palanquejament	R. econòmica	Marge	Rotació
Primari	4,5%	2,0%	2,6%	2,7%	0,94
Indústria	4,3%	1,9%	2,4%	2,5%	0,97
Energia, gas, aigua i reciclatge	7,2%	2,9%	4,4%	5,2%	0,85
Indústries extractives no energètiques	-27,2%	-20,7%	-6,5%	-16,9%	0,38
Indústries químiques	19,0%	7,8%	11,2%	8,3%	1,34
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	13,6%	6,8%	6,8%	6,6%	1,03
Material de transport	7,4%	4,9%	2,6%	3,0%	0,85
Indústria alimentària	4,7%	1,7%	3,1%	1,8%	1,69
Indústria tèxtil, cuir i confecció	5,3%	1,7%	3,7%	3,5%	1,06
Indústria del paper i arts gràfiques	13,8%	7,8%	5,9%	4,6%	1,3
Cautxú, fusta i altres indústries	7,8%	2,8%	5,0%	4,1%	1,22
Construcció	4,8%	1,8%	3,0%	4,1%	0,74
Serveis	8,7%	2,7%	6,0%	9,2%	0,65
Comerç i reparacions	17,7%	9,7%	8,0%	5,6%	1,45
Hoteleria i restauració	8,9%	5,0%	3,9%	4,8%	0,81
Transport i comunicacions	-9,3%	-3,7%	-5,5%	-29,5%	0,19
Serveis financers, asseguradores i lloguers	11,9%	2,3%	9,6%	88,5%	0,11
Altres serveis a les empreses	14,8%	4,8%	9,9%	16,4%	0,61
Altres serveis a les persones	32,9%	13,1%	19,8%	17,9%	1,11
Total	6,90%	2,7%	4,2%	5,3%	0,8

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya), llevat de la rotació, en valor

Primari	-1	-0,1	-0,9	-1,1	0,03
Indústria	-6,9	-3	-3,9	-3,4	-0,11
Energia, gas, aigua i reciclatge	-4,9	-2,4	-2,5	-4,5	0,14
Indústries extractives no energètiques	-30,4	-21,5	-8,8	-21,1	-0,16
Indústries químiques	5,4	3,6	1,8	-3	0,51
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	-0,6	-0,1	-0,5	0,7	-0,2
Material de transport	11,5	8,1	3,4	3,5	-0,71
Indústria alimentària	-6,4	-3,7	-2,8	-2,7	0,4
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2,7	1,1	1,6	1,4	0,05
Indústria del paper i arts gràfiques	2,3	2,9	-0,5	-1	0,14
Cautxú, fusta i altres indústries	-6,4	-2,9	-3,5	-3,4	0,09
Construcció	-6	-4,2	-1,7	-3,7	0,13
Serveis	1,2	-0,3	1,5	3,4	-0,12
Comerç i reparacions	4,1	2,6	1,5	1,4	-0,14
Hoteleria i restauració	5,4	4	1,5	0,6	0,24
Transport i comunicacions	-18,9	-8,8	-10	-34,8	-0,66
Serveis financers, asseguradores i lloguers	8,5	1,9	6,6	65,3	-0,02
Altres serveis a les empreses	8,8	2,8	6	9,3	0,04
Altres serveis a les persones	23,7	9,2	14,5	11,5	0,28
Total	-1,8	-1,1	-0,8	-0,6	-0,05

Font: PIMEC (2023)

TAULA 11. Ratis de capacitat d'endeutament de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2021

Dades en percentatges sobre el passiu i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	Patrimoni net	Endeutament	Deute II/t	Deute c/t
	Passiu	Passiu	Passiu	Passiu
Primari	46,8%	53,2%	25,8%	27,4%
Indústria	40,2%	59,8%	22,8%	37,0%
Energia, gas, aigua i reciclatge	56,5%	43,5%	17,9%	25,6%
Indústries extractives no energètiques	27,5%	72,5%	43,8%	28,7%
Indústries químiques	57,1%	42,9%	10,5%	32,4%
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	44,5%	55,5%	16,0%	39,6%
Material de transport	25,9%	74,1%	22,5%	51,5%
Indústria alimentària	54,9%	45,1%	15,6%	29,4%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	58,0%	42,0%	13,0%	29,0%
Indústria del paper i arts gràfiques	34,0%	66,0%	27,8%	38,2%
Cautxú, fusta i altres indústries	58,6%	41,4%	10,8%	30,7%
Construcció	56,2%	43,8%	12,2%	31,6%
Serveis	62,4%	37,6%	15,7%	21,9%
Comerç i reparacions	42,1%	57,9%	13,8%	44,1%
Hoteleria i restauració	29,4%	70,6%	44,3%	26,3%
Transport i comunicacions	72,2%	27,8%	24,7%	3,1%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	78,2%	21,8%	9,6%	12,2%
Altres serveis a les empreses	65,1%	34,9%	13,8%	21,2%
Altres serveis a les persones	58,4%	41,6%	19,6%	22,0%
Total	52,3%	47,7%	18,6%	29,1%

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya)

Primari	-6,5	6,5	6,4	0,1
Indústria	-11,6	11,6	7,6	3,9
Energia, gas, aigua i reciclatge	5,9	-5,9	-4,6	-1,3
Indústries extractives no energètiques	-27,9	27,9	23,8	4,1
Indústries químiques	-10,1	10,1	1,6	8,4
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	-1,4	1,4	0,5	0,9
Material de transport	-0,9	0,9	7,8	-6,8
Indústria alimentària	7,6	-7,6	-4	-3,6
Indústria tèxtil, cuir i confecció	10,5	-10,5	-7,5	-3,1
Indústria del paper i arts gràfiques	-18,2	18,2	13,4	4,8
Cautxú, fusta i altres indústries	2,1	-2,1	-0,7	-1,4
Construcció	23,7	-23,7	-26,5	2,8
Serveis	11,9	-12,5	-7,2	-5,3
Comerç i reparacions	-2	2	-0,4	2,4
Hoteleria i restauració	-12,9	12,9	8	4,9
Transport i comunicacions	34,8	-34,8	-4,7	-30
Serveis financers, asseguradores i lloguers	21,3	-21,3	-24,2	2,9
Altres serveis a les empreses	8,4	-8,4	-0,5	-7,8
Altres serveis a les persones	12	-12	-3,9	-8
Total	3,1	-3,1	-3,2	0,1

Dades arrodonides a un decimal

Font: PIMEC (2023)

5 / Metodologia

Índex de Dinamisme Empresarial

L'IDE tracta de mesurar l'evolució de l'activitat econòmica del conjunt d'empreses que operen en un territori en termes de Valor Afegit Brut. El valor afegit brut (VAB) és una variable clau per mesurar la capacitat d'una empresa per generar recursos i el principal indicador de síntesi del dinamisme empresarial. El VAB es mesura com la diferència entre els ingressos d'explotació i els consums d'explotació i les altres despeses d'explotació i s'obté, a cost de factors, a partir de les dades del compte de resultats de les empreses. Ens indica quina part dels ingressos d'explotació han generat valor (renda salarial o excedent empresarial), és a dir, queden a l'empresa un cop s'han cobert les despeses més directament vinculades a les vendes, matèries primeres, mercaderies, diferents proveïments i, altres despeses no tan directament vinculades al nivell de vendes però necessàries per realitzar-les (altres despeses de l'explotació com manteniment, costos d'auditories, publicitat o taxes i tributs).

L'índex de Dinamisme Empresarial sintetitza l'evolució del valor afegit brut VAB mitjançant tres components fonamentals que es calculen a través del diferencial amb la mitjana catalana de tres indicadors homogenis per a Catalunya i el Bages:

- A) Nombre d'empreses
- B) Nombre de persones ocupades per empresa
- C) Productivitat per ocupat

Conceptualment l'Índex de Dinamisme Empresarial es pot expressar mitjançant la següent equació:

$$IDE_{it} = \sum_d IDE_{dit}$$

on

$$IDE_{dit} = \sum_s IDE_{dts}^e \times \sum_s IDE_{dts}^g \times \sum_s IDE_{dts}^p$$

Superíndexs

e: Empreses

g: Grandària

p: Productivitat

Subíndexs

d: tipologia d'empresa

s: sector (vegeu taula)

i: territori (Catalunya i Bages)

t: exercici període 2005- 2009 (2005=100)

Les dades del nombre d'empreses i del nombre de persones ocupades al Bages s'estimen a partir de les dades d'afiliació a la seguretat social. En concret, a partir dels centres de treball (centres de cotització) i dels ocupats d'aquests centres de treball. A aquesta primera estimació s'hi ha d'afegir les unitats productives sense assalariats, que es comptabilitzen tant com a empreses que com a ocupats. Per realitzar aquesta segona estimació s'utilitzen dades del "Directorio Central de Empresas" (DIRCE) que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Això ens permet una notable aproximació al nombre d'empreses i d'ocupats al Bages per als sectors d'activitat econòmica que considerem "de mercat".

D'altra banda, per estimar la productivitat per ocupat utilitzem les dades depurades dels comptes anuals que les empreses dipositen any rere any al Registre Mercantil. A partir d'aquí podem obtenir una productivitat per ocupat sectorial.

Combinant les dades d'empreses i persones ocupades i la productivitat per ocupat obtinguda en aquesta segona fase, podem obtenir

el Valor Afegit Brut de cada sector considerat "de mercat" i a partir de la seva addició el VAB comarcal.

Aquesta metodologia és similar a la que utilitzem en l'elaboració de l'Anuari de la PIME Catalana que any rere any publica PIMEC i permet establir un marc de referència amb el conjunt de Catalunya.

Desagregació sectorial

SECTORS D'ACTIVITAT IDE	Codi CCAE-09 (2dígits)
Sector primari (agrari, ramader i forestal)	01, 02 i 03
Energia, gas, aigua i reciclatge	05, 06, 19, 35, 36, 37,38 i 39
Indústries extractives no energètiques	07, 08, 09 i 23
Indústries químiques	20 i 21
Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric	24, 25, 26, 27, 28 i 33
Material de transport	29 i 30
Indústria alimentària	10, 11 i 12
Indústria tèxtil, cuir i confecció	13, 14 i 15
Indústria del paper i arts gràfiques	17 i 18
Cautxú, fusta i altres indústries	16, 22, 31 i 32
Construcció	41, 42 i 43
Comerç i reparacions	45, 46, 47 i 95
Hoteleria i restauració	55 i 56
Transport i comunicacions	49, 50, 51, 52, 53, 60 i 61
Serveis financers, assegurances i lloguers	64, 65, 66, 68 i 77
Altres serveis a les empreses	58, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 81 i 82
Altres serveis a les persones	59, 75, 79, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93 i 96

Font: Departament d'economia i empresa de PIMEC

Ratis econòmics i financers

Rendibilitat financera a partir del resultat net total	$\left(\frac{\text{Resultat de l'exercici}}{\text{Patrimoni net}} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos + despeses financeres}}{\text{Actiu}} \right)$
Palanquejament net:	$\left(\text{Rendibilitat financera (RAI)} - \text{Rendibilitat econòmica} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\text{Marge} \times \text{rotació} \right)$
Marge:	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos + despeses financeres}}{\text{Ingressos d'explotació}} \right)$
Rotació:	$\left(\frac{\text{Ingressos d'explotació}}{\text{Actiu}} \right)$
Valor afegit brut al cost de factors:	$\left(\text{Ingressos d'explotació} - \text{consums d'explotació} - \text{altres despeses d'explotació} \right)$
Fons de maniobra:	$\left(\frac{\text{Patrimoni net} + \text{passiu no corrent}}{\text{Actiu no corrent}} \right)$
Liquiditat:	$\left(\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}} \right)$

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages 2017-2021

L'indicador de dinamisme empresarial del Bages